BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre; UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.472 - Dijous, 26 de juliol de 1923 — Edició del matí — Oficines i imprenta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 841

En el pressupost de l'Estat d'enguany figura un crèdit de 7.669.790 ptes. per pavimentació dels carrers de Madrid. Ara, al cap de quatre mesos de regir el dit pressupost, ja s'ha concedit per Decret un suplement de crèdit de 2.306.108 pessetes per la mateixa finalitat.

Els afers del Marroc

Els grans «èxits» de la «política» albina

Madrid, 25, 4'15 tarda.

Melilla. — A bord del guarda-costes «Lucus», han marxat a Africa 50 indígenes pertanyents a la mehalla manats pel tinent Domingo.

A causa del mal temps, el desembarcament es feu per la costa propera a Afrau.

—Procedents de Ceuta han arribat 110 soldats del Terç, manats pel tinent Antoni Fuentes, que vénen per a cobrir baixes.

—Amb freqüència, des de les posicions avançades de Tizi Assa els nosdigenes, sostenien diàlegs amb les guàrdies enemigues, les quals, amagades en coves o pous de tirador, vigilen els moviments de les nostres tropes.

Dies enrera, trobant-se algunes forces de regulars vigilant el camí cobert de Tiza Assa, sentiren veus d'un vigilant enemic que les saludava.

Entre un i altres s'entaulà diàleg, i durant la conversa, els de l'enemic digueren que si no els tiraven s'atansarien.

Així van fer-ho, i un rebel, sense parar d'enraonar, anà atansant-se, amagat en el terreny.

Quan era prop d'un regular que es trobava en primer terme, li donà la mà, estrenyent-la-hi efusivament.

Com que l'un i l'altre dubtaren, estigueren molta estona agafats de la mà.

Després aparegueren dos rebels més, els quals s'incorporaren al grup en la mateixa forma.

Els enemics digueren que tenien ordre de Adb-el-Krim de no hostilitzar les nostres posicions fins que s'acabessin les negociacions.

Els tres indígenes, sempre recelosos, foren invitats a traslladar-se amb els regulars a una cisterna pròxima on foren obsequiats amb te.

Allí fraternitzaren llarga estona, dient els rebels que a l'altre costat del mont Ikermin hi havia concentrada una forta harka, dotada d'ametralladores, canons i moltes municions.

Confirmaren que freqüentment arribaven a Beni-Urriaguel agents estrangers per a oferir als rebels armes, municions i queviures.

Digueren que la harka està organitzada militarment amb columnes de tropada i de reserva.

S'observà que els tres indígenes portaven xilava blava amb una cordeta brodada.

Manifestaren que la majoria dels harquenys estan uniformats.

Afegiren que algunes vegades, contravenint les ordres del cap rebel, i per a distreure's, «paquejaven» les nostres posicions.

Expressaren llur creença que quan hagi terminat la Pasqua d'Ait-el-Kedir hi hauria un xic de guerra.

Després d'acomiadar-se se'n tornaren pel mateix lloc per on havien arribat, girant algunes vegades la cara anant tots tres bastant separats.

De l'entrevista entre regulars i rebels, a la qual assistiren alguns oficials, se n'obtingueren fotografies.

— Ha marxat a Zeluàn la mehalla que es trobava a Tafersit per a guarnir l'Alcazaba, la qual serà lliurada al ministre d'Estat pel ram de Guerra.

— El Amel del Riff ha donat ordre de traslladar a Melilla tots els objectes que li pertanyen, i que tenia a les oficines de Tafersit.

— A l'Hospital Dokers han ingressat cinc soldats ferits per accidents casuals.

Madrid, 25, 5'15 tarda

Notícies particulars de Melilla rebudes a Madrid confirmen la notícia d'haver dimitit simultàniament el cap de l'oficina indígena i cos de regulars, coronel don Alfred Coronel, i el Amel del Rif, Er Riffi.

Afegeixen aquests informes que la situació segueix agreujant-se.

Els moros continuen els treballs de fortificació i tot sovint els fan fugir els nostres canons.

Un important funcionari d'Uxda ha fet un viatge a Melilla amb l'objecte d'informar les autoritats espanyoles dels maneigs dels francesos i dels preparatius que es fan en l'altra zona per a un pròxim atac, que es creu que serà després del dimecres, que els moros celebren la Pàsqua de l'anyell.

L'atac a Alhucemas, si bé s'ha desmentit oficialment, és cert.

La secta alamita està impulsada pels francesos, i cada vegada compta amb més adeptes.

Abd-el-Kader, el Jalifa, el Mizzian i un oficial de la Mehalla han visitat diversos duars de Beni-Bu-Ifruor, on sembla que la secta compta amb adeptes.

S'han pres mesures per a descobrir els sectaris i propagandistes.

Continuen els preparatius militars i els vaixells porten cada dia grans quantitats de material i queviures.

Aviat arribaran deu o dotze barcasses que es troben a la Carraca i que s'han d'utilitzar per al desembarcament de forces.

Madrid, 25, 9'45 nit

El periòdic «Informaciones» posa en boca d'una persona perfectament assabentada dels plans del Govern sobre el Marroc les següents manifestacions:

—Poden afirmar vostès—diu aquesta persona—que el Govern, contra ço que algú diu, no pensa en empendre operacions, com tampoc ho pensa l'Alt Comissari.

Cert que a Melilla s'executen alguns preparatius; però qui coneix la situació d'aquella zona sap prou bé a qui li responen.

Expirat el mes de treva que es concertà amb Abd-el-Krim; recollides les collites pels moros, reneix l'activitat dels nostres enemics europeus, sobretot en els confins algeriano-marroquins, on tenen llurs bases d'avituallament els rebels de la nostra zona.

Amb aquesta activitat es relaciona l'anada de Mohamed Abd-el-Krim a Uxda i poc abans a Fez, i també l'arribada d'alguns europeus a Aydir.

Convé, per tant, estar previnguts.

Estan preparades per aquesta eventualitat que esmento nombroses confidències.

Al front de Tizzi-Azza s'han fet obres realment formidables. Allò, amb les últimes posicions ocupades, està cobert d'infiltracions enemigues.

També s'ha atès molt el sector de Azib de Midar, per on potser intenti l'enemic voltar Tizzi-Azza.

No es pendrà l'ofensiva. Ara, que si els moros ataquen, no hem de seguir tancats en la defensiva i donar-los temps per a reposar llurs baixes, cartutxeria, etc. Aquest sistema de quietud costa molta sang perquè prolonga la guerra indefinidament i dóna coratge a l'enemic que ho atribueix a por.

Aquesta política, per ara, no pot resoldre plans agressius, ni relacionar-se tampoc, segons suposen alguns, amb repatriació de tropes.

Seria perillós i absurd reduir avui en un sol home els contingents militars que hi ha a Melilla. Recordin vostès el que passà en 1921 per no voler enviar allí els reforços indispensables. La mateixa cosa podria passar ara si incorreguéssim en la ceguera de no veure que hi ha molts europeus interessats en crear-nos un altre fracàs marroquí. La nostra actitud, actualmnt, és expectant.

Continuar la gestió pacífica, però armes al braç i disposats a tot si Abd-el-Krim i els seus amics tornen fer de les seves, amb la qual cosa, creguin-ho, no ens atraparien descuidats.

Madrid, 26, 12'30 matinada

Comunicat oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc participa des de Tetuan a aquest Ministeri el següent:

A la zona oriental i al blocau de Sanz Perea, en rellevar-se el servei resultà ferit el sentinella per un dispar casual. Era el legionari Francesc Ruiz.

En fer-se la descoberta a les altures de Tizzi-Azza, tiroteja l'enemic, resultant mort un soldat de regulars d'Alhucemas.

A la zona occidental, comuniquen d'Uat Lau que el moro Buhinai, cap de la harca enemiga en el dit sector, l'han mort a casa seva.»

Melilla. — Demà, dijous, li serà remesa a la mehalla de Tafersit l'Alcazaba de Zeluan, que pertanyia al ram de guerra i passa a l'Estat.

Avui, amb motiu de celebrar-se la Pasqua mora, el grup de regulars de Melilla formà a Nador, sacrificant un be.

Després emprengueren una marxa a Dar Quebdani.

En aquest sector i en el de Dar Drius no passa res.

Sortí amb direcció a Ceuta el coronel Morato.

S'ha celebrat un banquet en honor dels capitans d'enginyers Llorente i Barberan, condecorats amb la medalla militar.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C.ª «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalà, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondència de València», Mirana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messageries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lirola, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceiçao da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucins.

A FUNCHAL: Iacint Figueira (agent)

Les lliçons de la història

La funesta política econòmica de Castella

S'ha dit tantes vegades què Espanya sortia perjudicada de la protecció a la indústria catalana, ha arribat a ésser tan palès que aquest criteri antieconòmic el comparteixen inclòs les altes esferes governamentals de l'Estat, que creiem arribat el moment de plantejar les coses en el terreny de la història, per tal de veure amb ella dues coses essencials: si mai Castella ha tingut una política econòmica ben orientada; i si la indústria catalana ha rebut la protecció que se li retreu o bé una sèrie interminable d'entrebancs que l'han tinguda sempre en perill d'arruinar-se i de no pendre la volada que li corresponia per l'empenta amb què havia començat.

En aquest anàlisi històric que anem a empendre, prescindirem de parlar dels temps de la Catalunya lliure i pròspera, com també dels de la decadència del segle XV. Començarem des de l'advenimment al solí de la Corona d'Aragó de Ferran el Catòlic, l'any 1479.

Si bé Catalunya durant aquest regnat, i després, fou un regne separat del tot de Castella, en canvi sofrí els més greus perjudicis de la política realitzada per la reina Isabel i continuada després pels altres reis, que si bé tant ho eren de la corona de Castella com de la d'Aragó, mai no feren res per afavorir aquest regne o almenys per equiparar-lo amb el de Castella, per més que des d'aleshores s'ha pretès l'existència de la «unidad nacional».

El primer fet realitzat a espatlles de Catalunya, però del qual sofrí grans danys, fou l'expulsió dels jueus, decretada pel març de 1492. Els jueus tenien en llurs mans la major part del comerç i llur estada a Catalunya hauria fet que els elements naturals del país els haguessin anat substituint, sense rebre la sotragada de perdre en un moment donat una força econòmica considerable molt difícil de suplir.

Per l'octubre del mateix any va descobrir Colomb les Amèriques, esdeveniment transcendental per a tots els pobles d'Europa, obrint-los un nou món que prometia un gran desenrotllament del comerç i de la indústria. Cometent una enorme injustícia, la reina Isabel s'apropià la conquesta de les Amèriques, i de llur comerç i explotació en va excloure els catalans.

En morir Ferran el Catòlic, l'any 1516, llegà en el seu testament a la seva filla Joana els dominis que formaven la Corona d'Aragó i que eren els regnes d'«Aragón, Sicilia aquende y allende el Faro (ço és Sicília i Nàpols), Valencia, Mallorca, Cerdeñas y Córsega, el condado de Barcelona, Ducado de Atenas y Neopatria, Ducados de Rosellon é de Cerdaña, Marquesado de Oristan, é Condado de Gociano, é en las Islas á ellas pertenecientes, é en las Cibdades de Bugia Alger y Trípoli.» Llegava també Ferran «la parte á Nos perteneciente en las Indias del mar Océano» que no sabem quina devia ésser perque els castellans sempre se les varen atribuir totes. Sembla que un tal patrimoni donava dret a ésser més ben tractat.

Però no solament els catalans foren exclosos d'Amèrica, sinó que ben aviat ni pogueren comerciar pel Mediterrani, on mantenien un tràfec important ja feia segles. Els turcs anaren conquerint Egipte, Trípoli, Tunis i Algèria i després de la batalla de Lepant, Felip II ja no es preocupà més d'aturar els turcs, ni tan sols de fer-hi la pau com féu França, determinant això que el Mediterrani fos infectat de pirates i corsaris algerins que des del segle XVI duraren fins ben entrat el segle XIX.

Així Catalunya va restar isolada per tot arreu, i en aquestes condicions havia de sucumbir per força el poder marítim i comercial que tant li havia costat obtenir. Els reis castellans, en comptes de preocupar-se de deixar lliure la navegació pel Mediterrani, i estendre a tots els ports la de l'Atlàntic, començaren les discòrdies amb els catalans, passant aquestes fortes crisis econòmiques, de les quals no sortí fins ben entrat el segle XVIII, en què neix la indústria moderna.

Ens interessa veure, doncs, què va fer Castella del gran imperi colonial, i com va protegir els súbdits per tal de donar-los un mercat d'exportació i importació que podia augmentar enormement llur riquesa. No farem nosaltres aquest estudi perquè ben segur que se'ns titllaria de parcials. Menys ho hem de fer encara quan hi ha un escriptor castellà que ho ha fet amb força documentació.

L'any 1853, la Reial Acadèmia de la Història va obrir un concurs sobre el tema «Examen crítico-histórico del influjo que tuvo en el comercio, industria y población de España su dominación en América», premiant la Memòria presentada per En Josep Arias i Miranda, de la Societat Econòmica Matritense.

Aquest llibre, que està escrit amb un alt esperit patriòtic — com l'hauria pogut premiar l'Acadèmia de no haver estat així? — és una defensa de l'acció colonitzadora dels castellans a Amèrica, però en la part econòmica constitueix una formidable acusació als governants, els quals donaren mostres d'una absoluta desorientació sobre els problemes que plantejava el descobriment del Nou Món. La conclusió que es treu de la lectura d'aquest llibre, documentat amb les obres dels escriptors castellans més notables i amb les lleis que dictaren els reis, és que Castella va perdre totes les indústries que tenia abans del descobriment d'Amèrica i que el comerç que podia fer amb ella anà a parar completament a mans dels estrangers. Es a dir, un balanç esplèndid.

Davant un fracàs tan enorme d'un poble que volia governar el món i no va saber-se governar ell mateix, hi ha raó de dir que Espanya és perjudicada en els seus interessos perquè posseeix indústries que cal protegir? Hom veurà com aquest raonament d'avui és idèntic al del segle XVI, i com si per dissort és atès pels governs, aquests seran causa de la desaparició de les indústries d'Espanya com ho foren antigament de les de Castella.

Jaume CARRERA

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, qual no ens és possible fer-ne la necessitat absoluta (sense la el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma.

MOSAICS E. F. ESCOFET & C.ia
Ronda Universitat 20.

Sabó "La Oca"
Fabricant J. ALERM - MATARO
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 25 de juliol de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764'0, 764'0, 762'6.

Termòmetre sec: 27'2, 28'7, 27'4.

Termòmetre humit: 21'8, 22'5, 21'5.

Humitat (centèsimes de saturació). 61, 57, 56.

Direcció del vent: S., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 7, 8.

Estat del cel: Quasi serè. Serè.

Classe de núvols: C.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 29'7; mínima, 22'7; mínima prop del sol: 21'6.

Oscil·lació termomètrica: 7'0.

Temperatura mitja: 26'2.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 80 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

La policia del Port sorprengué ahir a la tarda tres subjectes que robaven peces de tela blanca d'un dels vagons estacionats a una de les vies del Passeig de Colomb.

Veient-se descoberts, els lladres fugiren, però un d'ells, Francesc Díaz Viñares, de 18 anys, caigué en mans dels agents i fou posat a disposició del jutjat, juntament amb tres peces.

A una vaqueria del carrer de la Font, 9, també foren sorpresos dos gallifardeus remenant el calaix dels diners.

Un d'ells, Joan Abadi Martín, de 18 anys, fou agafat per uns guàrdies de seguretat. Més tard, un agent de policia detingué a Isidre Torner, de 19 anys, company de l'anterior.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6.

A una fàbrica del carrer de Mallorca, 214, va caure a terra una càpsula plena d'àcid carbònic de les que en diuen «espanciets», i va esclatar, produint ferides lleus a una operària.

- Aparells fotogràfics

garantitzats i econòmics, els trobareu a la casa **CUYAS**, Portal de l'Angel, 11.

A un pis del carrer del Taulat, la nena Concepció Alberich Querait, de disset mesos, va beure una solució de salfumant, i fou precís portar-la al dispensari per tal de curar-li els símptomes d'intoxicació que sofria.

- Per a cines de família

no hi ha com la casa **CUYAS**, Portal de l'Angel, 11.

A un pis del carrer de Santa Ma-a, una dona de 31 anys va qüestionar amb un rellogat, el qual, armat d'unes estisores de gallinaire la va escometre i amb un tall li va atrepellar l'orella esquerra que, amb un «clic» més, se declara separatista.

La pobra dona va ésser auxiliada al dispensari de Gràcia.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Dos pescadors es van barallar per valitats de l'ofici a la platja de la Barceloneta i van pescar un i altre senyals a la cara i coll, acreditatives de bons punys i ungles d'au de presa. Foren curats al dispensari de la Barceloneta.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

A les barraques de Magòria una dona de 65 anys, una de 64, una mosseta de 14 i un marrec de 9, aquests dos germans, van tenir raons per xerrameques de veinat i van esbatussar-se amb tan delit, que si no hi van altres veins a descompartir-los, només quedaven desferres inaprofitables.

Tots els beligerants van haver d'anar al dispensari d'Hostafranchs amb nafres de diferents menes.

-EL MILLOR OBSEQUI

per a les vacances és un aparell fotogràfic de la casa **CUYAS**, Portal de l'Angel, 11.

Ahir, a entrada de fosc, va ésser auxiliat al dispensari del Taulat, Frederic Climent Soler, de 18 anys, fuster, el qual jugant al futbol s'havia fracturat l'avant-braç dret.

Es celebrà ahir la festa de Sant Jaume.

L'arma de cavalleria tingué actes a ls casernes.

Les tropes vestiren de gala.

En la Junta general celebrada pel Centre Excursionista Rodamón fou elegit el següent Consell Directiu: Romà Guardiet, president; Martí Planas, vice-president; Isidre Surrallés, secretari; Josep Blasi, vice-secretari; Ramon Trullà, tresorer; Enric Magrané, comptador; Miquel Osés, bibliotecari; Modest Torrents i Ernest Mullor, vocals.

El Consell Directiu de la Secció Fotogràfica de la mateixa entitat quedà constituït pels senyors Jaume Raventós, president; Isidre Surrallés, secretari; Ramon Trullà, tresorer; Lluís Bartomeu i Manuel Dalmau, vocals.

Vida religiosa

Avui: Sant Pastor i Santa Anna, mare de Nostra Senyora. — Demà: Santa Mauro, bisbe; Pantalió, màrtir, i Santa Júlia, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Pau. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Santa Anna, mare de Nostra Senyora, color blanc. — La de demà: Sant Cugat, màrtir, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Gràcies, a Sant Pere.—Demà, Nostra Dona del Montserrat, a Sant Just.

Adoració Nocturna: Avui Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Salvador, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà. Torn del Viacrucis, a la mateixa capella.

Cultura

S'efectuà la remesa dels premis que la doctora Quadras Bordes ha concedit a l'Acció Femenina per a les alumnes del «Curset de cultura mèdica», a càrrec de reputats doctors.

Després d'un discurs, la distingida dama, senyora de Carsi, vicepresidenta de l'entitat, va remetre el primer premi a l'alumna senyoreta Angela Franco. El segon premi, corresponent a la senyora Ferrero, per la seva absència, fou remès a la secretaria de l'entitat, senyoreta Victòria Van der Maelen, estant a la disposició de l'afavorida, que el pot passar a recollir.

La doctora Quadras Bordas, en breus i eloqüents frases felicità les alumnes premiades, i digué que esperava grans progressos en la cultura de la dona, si és que aquesta vol complir degudament la missió que té confiada, ja que de les mares d'avui depenen els homes de demà.

Totes dues oradores foren molt aplaudides.

—

Al darrer Consell Directiu de l'Associció Protectora de l'Ensenyança Catalana, foren acceptats els següents socis:

Collectius: Ajuntament de Masllorens; Centre Agrícola Nacionalista, de Riudarenes; Centre Nacionalista, de Santa Coloma de Farnès; Joventut Catalanista, de Sabadell; Obrers i empleats «La Siberia», i Pomells de Joventut «Ginesta Montserratina» i «Judith», de Barcelona.

Individuals: 74 de Barcelona, 2 d'Horta, 1 de Sant Andreu, 1 del Poble Nou, 1 de Sant Martí, 1 d'Arenys de Mar, 9 de Badalona, 2 de Blanes, 3 de Brafim, 1 de Caldetes, 1 de Calella, 2 de Capellades, 1 de Caserres, 4 de Figueres, 1 de Gandesa, 1 de Girona, 1 d'Hospitalet, 2 d'Igualada, 3 de La Bisbal, 1 de Montorelles, 5 de Mataró, 3 de Masllorens, 9 de Molins de Rei, 5 de Palafrugell, 1 de Pobleda, 16 de Sabadell, 3 de Sant Cugat del Vallès, 2 de Sant Joan de les Abadesses, 4 de Santa Coloma de Gramanet, 2 de Súria, 1 de Teià, 1 de Tortosa, 1 de Torroella de Montgrí, 1 de Viladrau, 1 de Vilanova i Geltrú, 1 de Vilaseca, 1 de Vilassar de Mar, 3 de Madrid, 1 de Sant Sebastià, i 13 de Santiago de Cuba.

—

Amb destinació a les Colònies Escolars de l'Associació Protectora de l'ensenyança Catalana, s'han rebut del marquès de Balansó, la quantitat per a pagar les despeses d'estiueig d'un infant, i donatius dels senyors M. Guarro i Casas, Josep Güell i Ros i Joan Badimon, tots els quals són molt agraïts.

Continua oberta la subscripció a les oficines de l'Associació (Arcs, 1, principal).

—

L'Associació Escolar Femenina de Barcelona ha organitzat un curset de preparació immediata per a les senyoretes que desitgin presentar-se a oposicions de mestresses d'ensenyament primari, convocades per R. O. de 3 de juliol de 1923. Les classes estan confiades a donya Lluïsa Grasa Pueyo de Fuertes i començaran el propvinent mes d'agost, tots els dies de treball, de sis a vuit de la tarda, per la qual cosa es prega a les senyoretes mestresses a les quals pugui interessar el present avís, que se serveixin passar pel secretariat de l'Associació, Plaça interior de Santa Anna abans del dia primer d'agost, de sis a vuit de la tarda.

—

A la Universitat de Barcelona resta oberta la matrícula d'ensenyament no oficial, des del dia primer d'agost vinent al 31, tots els dies feiners.

La dita matrícula s'efectuarà a les secretaries de les respectives Facultats, a les hores de despatx públic, fixades a les pissarres d'anuncis.

A la porteria de cada Facultat podra proporcionar-se als alumnes, gratuitament, els impresos necessaris per a sol·licitar llur inscripció.

Els alumnes abonaran en concepte de drets d'inscripció, formació d'expedient i acadèmics les quantitats que prescriuen les disposicions vigents. El detall i forma d'efectuar el dit abonament estarà exposat al públic a les pissarres d'anuncis de les respectives secretaries.

Els alumnes que hagin de matricular-se en assignatures dels preparatoris, ho faran a la secretaria de la Facultat de Filosofia i Lletres els de Dret, i a la de Ciències els de Medicina i Farmàcia.

En l'acte de la matrícula haurà d'acreditar-se per mitjà dels documents corresponents: Primer, l'edat; segon, l'haver estat revacunat, i tercer, per als que comencen llurs estudis tenir aprovat el grau de Batxiller, el qual títol haurà d'exhibir-se abans de realitzar el primer examen.

Obituari

FUNERALS

El jove Lluis Montagud i Castellano. Morí el 17 del corrent a l'edat de 25 anys. Avui, de les deu a les dotze, misses al temple de Pompeia.

ANIVERSARIS

En Joan Matas i Oriach. Morí el 2 d'agost de 1922. Demà, de les deu a les dotze, misses a la parròquia de Sant Pere de les Puelles, i el dia 3 del vinent mes d'agost, sufragis a Sant Andreu de Llevaneres.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Domènec Perú i Buxeda. Enterrat ahir a la tarda al Cementiri Nou.

En Francesc Creus i Rius. Ha mort als 78 anys d'edat. Enterrat el matí d'ahir al Cementiri Vell.

En Benet López i Palacio. Ha mort a l'edat de 51 anys. Enterrat ahir a la tarda al Cementiri Nou.

EDITORIAL CATALANA

BIBLIOTECA LITERARIA Les millors obres dels autors catalans i les obres més famoses de les literatures estrangeres traduïdes pels nostres més il·lustres contemporanis.

Obres publicades durant l'any 1923

PRUDENCI BERTRANA

EL MEU AMIC PELLINI

Recull de novel·les inèdites del fort prosista que l'any passat obtenia el premi «Concepció Rabell» als Jocs Florals de Barcelona, per la seva obra ELS HEROIS, publicada també per l'EDITORIAL CATALANA.

SHAKESPEARE

ROMEU I JULIETA

Traducció en vers per **Magí Morera i Galicia.**

L'obra de la passió amorosa, de l'immortal dramaturg, incorporada definitivament al català.

Mme. de LAFAYETTE

La Princesa de Clèves

Traducció de **Rafel Marquina.**

La famosa novel·la femenina del «gran segle» francès exigia l'estil clar elegant amb què l'ha nostrada l'excel·lent cronista traductor.

JONATHAN SWIFT

Viatges de Gulliver

Traducció directa de l'anglès per **J. Farran Mayoral**

Els meravellosos viatges que encisaren a tantes generacions infantívoles i foren sempre ensenyament per a les persones grans, han estat traduïts ara al català sense mutilacions ni reduccions que els enxiquien.

JACINT VERDAGUER

Les millors poesies

Selecció de **Carles Riba**

Sovint la crítica es queixa que les noves generacions no llegeixen els poetes que donaren el major impuls a la nostra renaixença. Es que estan en part exhaurides les edicions completes de llurs obres, i manquen, per altra banda, veritables amples antologies. Per la tria que ha fet amb tot amor l'erudit seleccionador podrà el lector d'avui penetrar en l'esperit del diví Verdaguer.

Per publicar durant l'any 1923

RUDYARD KIPLING

EL LLIBRE DE LA JUNGLA

(II volum)

Traducció directa de l'anglès per **Marian Manent**

Pocs llibres han tingut tant èxit en català com el primer volum d'aquesta obra, coronada amb el premi Nobel, en la qual es conten les punyents aventures de Mowgli. El finíssim poeta que en traduí la primera part, completa ara la seva tasca amb la meravellosa continuació.

ALEXANDRE MANZONI

ELS PROMESOS

(Dos volums)

Traducció de **Maria Antonia Salvà**

L'espiritual poetessa mallorquina ens ha donat una traducció de Manzoni, digna de la que feu de Mistral, que era valorada com una obra original pròpia. Així s'enriquirà la nostra llengua amb l'obra cabdal de la moderna prosa italiana.

M. COSTA I LLOBERA

POESIES

Una selecció de l'obra lírica, del gran poeta mallorquí, per a posar a l'abast de tothom.

LOUÍS BERTRAND

LA INFANTESSA

(Segon volum)

Traducció de **Joaquim Pellicena**

El gran interès amb què rebé el públic aquesta apassionant novel·la de la Catalunya francesa, ens obliga a no ajornar més la publicació de la segona part.

JOSEP CARNER

POESIES

1901 - 1910

Els versos del príncep dels nostres poetes, els que li donaren fama i renovaren amb un lluminós impuls la nostra lírica, són avui introbables. Llur edició, curosament revisada per l'autor, era una necessitat imperiosa per als gustadors de la poesia catalana.

ALEXANDRE PLANA

A l'ombra de Santa Maria del Mar

Quatre novel·les d'un barcelonisme essencial, realitzades amb sorprenent penetració psicològica, que col·locaran el poeta crític Alexandre Plana entre els nostres primers prosistes.

Hi ha en preparació traduccions de Daudet, Walter Scott, Ryder Haggard, Keller, Schiller, etc., reedicions modernitzades de Ramón Muntaner (Crònica), Joanot Martorell («Tirant lo Blanch»), Emili Vilanova, etc., i obres originals inèdites de Lloreng Riber, Victor Català, Prudenci Bertrana, Carles Soldevila, E. Martínez Ferrando, Roig Raventós, Josep Pla, etc.

Subscripció a aquests **12 volums** a publicar durant l'any 1923:
Barcelona. **24 ptes.**
Fora . . **26 »**
Estranger. **29 »**

Empliu i retalleu aquest butlletí i envieu-lo a l'*EDITORIAL CATALANA, S. A.*, carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol.

El Sr. _____ *resident a* _____ *carrer* _____ *se subscriu per l'any 1923 als dotze volums de la Biblioteca Literària, enviant a tal efecte l'import de la subscripcio o comprometent-se a satisfer aquest import a la presentacio del rebut corresponent.*

_____ *de* _____ *de 1923.*

Signatura del subscriptor

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

EL PRESIDENT

Madrid, 25, 2 tarda.

El cap del Govern ha passat el dia d'avui a Torrelodones.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació ha estat al seu despatx durant el matí, i al migdia ha marxat a Fuenterrabia a esmorzar.

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que a «provincies» regnava tranquillitat absoluta.

El duc d'Almodòvar ha estat preguntat sobre la pròxima combinació de governadors.

El ministre no ha negat que és el seu propòsit el fer-la, però digué que abans tenia necessitat de parlar amb el president del Consell.

D'ESTAT

Avui, festivitat de Sant Jaume, ha celebrat una conferència amb el ministre d'Estat.

Amb aquest motiu ha rebut nombroses proves d'afecte.

L'ambaixador dels Estats Units arribarà demà a Madrid amb l'objecte de celebrar una conferència amb el ministre d'Estat sobre la marxa de les negociacions comercials entre Espanya i Nord-Amèrica.

LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

Al Congrés ha estat reunida aquest matí, des de dos quarts d'onze fins a les dues, la Comissió parlamentària de responsabilitats.

Estaven citats per a informar els senyors Vivero, Gómez Hidalgo i Ruiz Albeniz, periodistes coneixedors del problema del Marroc i testimonis de l'acció d'Espanya al Nord d'Africa.

S'han excusat d'assistir els senyors Gómez Hidalgo i Vivero.

El senyor Albeniz ha informat des de dos quarts de dotze fins a tres quarts d'una de la tarda.

En l'informe el senyor Albeniz ha formulat nombroses acusacions, determinant fets concrets i llegint documents de gran interès.

El desenrotllament d'aquest informe i la lectura de documents determinarà que la Comissió demani la comparaixensa de nombroses persones.

En aquest informe apareixen incursos en responsabilitat persones contra les quals no s'havia concretat fins ara cap culpabilitat.

En les cartes en què els senyors Vivero i Gómez Hidalgo excusen llur assistència diuen que com a periodistes professionals i havent publicat en articles i escrits tot el que sabien, creuen que no tenia interès la declaració que poguessin prestar.

Ha rebut la Comissió la memòria redactada pel general Burguete, essent ponent Comissari, al Govern del senyor Sánchez Guerra, que és molt extensa, essent la lectura de la qual s'ha invertit molt temps.

A proposta del senyor Besteiro s'ha acordat invitar a declarar a totes les personalitats que han format part de la Junta de Defensa Nacional del regne.

També ha estat invitat a declarar el senyor Corbella, president del Centre Hispano Marroquí, i el senyor Cobera, director de «El Telegrama del Rif».

Demà es reunirà la Comissió, matí i tarda, i està invitat a declarar el general Burguete.

La Comissió ha rebut informes de altres personalitats.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Real ordre del ministeri del Treball disposant l'anul·lació de les eleccions de la representació Patronal de la Junta local de Reformes Socials de Val de Uxó i que es celebrin noves eleccions el 12 d'agost pròxim.

Del ministeri d'Estat.—Participant haver-se adherit a la Convenció de 7 de juny de 1905 les repúbliques de Haití, Polònia, Letònia i Txecoeslovàquia.

Anunciant que per acord del Consell de ministres de 31 d'octubre de 1922, s'adherí Espanya a la resolució adoptada per la conferència de limitació d'armaments celebrada a Washington n 10 de novembre de 1921.

D'Instrucció Pública. — Programa dels exercicis d'oposició a la plaça de professors d'entrada de les ensenyances del quart grup, vacant a l'escola Industrial de Madrid.

Nomenant a don Joan Giménez Claveria director de l'Escola graduada de nois de Palamós (Girona).

«EL DEBATE»

«El Debate» fa un balanç de la tasca realitzada en els dos mesos que ha estat obert el Parlament i la troba molt mesquina, puix tot s'ha reduit a nomenar la Comissió de responsabilitats i aprovar els projectes de llei d'autorització aranzelària i tinença d'armes.

En canvi, tots els altres problemes nacionals, que són molts, ni tan sols s'han tocat; i això que alguns, com el de règim local, l'estatut d'autonomia regional i el d'ordenació ferroviària, podia aquest Govern haver-los portat a la «Gaceta», perquè ja les situacions anteriors els tenien discutits i virtualment aprovats.

El règim dels municipis ni tan sols ha preocupat els ministres; l'autonomia regional ni s'esmenta en aquesta col·lecció de tòpics i frases buides que al principi de cada parlament posa el Govern en llavis dels reis, en el missatge de la Corona; i fou precís que la qüestió catalana sofrís un agreujament perquè el president del Consell formulés, com per la força, a l'Alta Cambra, unes vagues promeses de les quals ningú s'ha tornat a recordar.

L'ordenació ferroviària fou objecte de conversa en diversos consells de ministres i més d'una vegada arribà a assegurar-se que el projecte del ministre de Foment ja estava redactat, però les referències sobre el particular eren intermitents i el cert és que el país ignora si hi ha projecte i les línies generals de l'obra del senyor Gasset.

Els senyors Madariaga i Torres Quevedo han presentat la dimissió del seu càrrec al Consell Superior Ferroviari.

L'actitud del senyor Gasset, el qual no acudí en consulta al dit Consell abans d'acabar el projecte ferroviari recentment acceptat pel Govern, ha estat la causa de les dites dimissions.

LA FESTA DE LA CAVALLERIA

Madrid, 25, 4'15 tarda.

Les tropes de l'Arma de Cavalleria de la guarnició de Madrid han celebrat la festa del seu patró, l'Apòstol Santiago, amb misses que s'han dit als patis de les casernes.

En la del Comte-Duc se celebra aquesta tarda una funció de varietats.

A les tropes se'ls ha servit un dinar extraordinari.

Els caps i oficials s'han reunit en un àpat de germanor.

EL SINDICAT D'ACTORS

Al Teatre Rei Alfons ha celebrat aquesta matinada assemblea extraordinària el Sindicat d'Actors, convocada per a la notificació d'algunes bases dels estatuts.

Malgrat els esforços del president, Miquel Muñoz, no pogué assolir la discussió viaranys normals.

El delegat de l'autoritat ha hagut de conminar els reunits amb la suspensió de l'acte parquè es calmessin els ànims.

Un sindicat, apuntador, ha exposat absurdes i impracticables teories respecte les obres, entrant en el que és patrimoni exclusiu i legal dels autors, arribant a demanar que es negui als autors el dret a disposar lliurement de llurs produccions i que es rebaixi la propietat.

Això ha donat lloc a un gros escàndol.

Els senyors Gonzàlez i Balbuena han contribuït a l'escàndol, que en alguns moments ha estat a punt d'acabar en una baralla.

El senyor Valentí ha expressat la conveniència que els artistes lírics i els de comèdia es regeixin per diversos estatuts, forma de salvar armònicament les greus dificultats i evitar problables escisions; però aquesta divisió ha trobat l'hostilitat del gerent del Sindicat.

L'assemblea ha acabat a les sis del matí, quedant la discussió al mateix punt que s'havia iniciat.

CONSELL DE GUERRA

Madrid, 25, 5'15 tarda.

S'ha celebrat a presons militars un Consell de guerra per a reure i fallar la causa instruïda al guarda de Seguretat Josep Fernández Iglésias, pel delicte d'insult a un superior.

La sentència no es publicarà fins que l'aprovi l'autoritat militar superior de la regió.

D'UN INCENDI

Madrid, 25, 6'15 tarda.

Salamanca. — L'incendi de l'Hotel Terminus ha quedat localitzat a les tres de la matinada.

Les pèrdues són grandioses.

En el sinistre resultaren ferits l'obrer Francesc Pérez Velasco per caure-li al damunt del cap una biga, i la criada de l'Hotel Enriqueta Martín.

Es creu que l'incendi va ésser perque fa dos dies estigueren esparlant les xemeneies i van deixar unides les taules, i per això alguna espurna caigué a la fusta de la teulada.

MOTI

Almeria. — Al poble d'Olula s'ha promogut un moti per la manca d'equitat en el repartiment d'aigües en una sèquia que rega el terme municipal de l'esmentat poble i Purchena.

En el moti intervingueren no sols els homes, sinó les dones i nois, esgrimint picots i aixades.

La guàrdia civil restablí l'ordre.

ACCIDENT MINER

Lleó. — A la mina Bernesga s'esdevingué una ensorrada de terres que sorprengué tres obrers.

Dos d'ells pogueren salvar-se, però l'altre quedà sepultat, encara amb vida.

Després de dos dies de treballs s'ha aconseguit salvar-lo.

Es diu Marcelí Gonzàlez Prieto.

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

Segòvia. — A la carretera de Cuellar bolcà l'automòbil que conduïa comissions de l'Ajuntament i de la Diputació, de retorn de Cantalejo, on s'havia practicat l'amollonament amb un poble limítrofe.

Per a evitar la topada amb un carro, el xofer féu un ràpid moviment vers la cuneta i es produí el bolc, resultant ferits de gravetat l'agutzil Hilari Sanz i el veí Andreu Maia García, i contusos els regidors Joan Lobo, Dionís Gómez i Isidre Fresneda.

També sofrí contusions Jaume Casado, oficial secretari de l'Ajuntament.

Foren conduïts a la casa del diputat provincial don Agustí Frías, del poble de Cantalejo.

TERRATREMOL

Toledo. — Els aparells de l'Estació Central Sismològica registraren un lleuger terratrèmol que començà a les 14 hores, 30 minuts i 57 segons, a una distància epicentral teòrica de 9.330 quilòmetres.

VAGA A ALMERIA

Almeria. — Els obrers carreters, davant la negativa dels patrons d'acceptar els mossos de quadra, han declarat la vaga, deixant d'acudir a la descàrrega del carbó del vapor «Antonio Satrústegui».

La guàrdia civil ha acudit als molls per a mantenir l'ordre i protegir el treball.

Els patrons hi han concorregut amb 30 carros.

Les altres operacions del moll s'han fet amb absoluta normalitat.

EL RETIR OBRER A BISCAIA

Bilbao. — S'ha celebrat a dos quarts de dotze de la nit, a l'Escola d'Art i Oficis, l'acte organitzat per la Caixa d'Estalvis Biscaina per a commemorar el segon aniversari de la implantació del Retir obrer, i per a propaganda del règim de millores, complementari del Retir obrer.

Ha presidit el conseller delegat de la Caixa, assistint-hi representacions del Consell de la Caixa, patronals i obreres de Bilbao.

Parlaren els senyors Gainzarain, director de la Caixa; Alonso, representant de Biscaia; el Comitè Paritari de l'Institut de Previsió, i Posse, inspector del Retir a Biscaia, els quals mostraren les excel·lències de l'organització donada al règim del retir per l'Institut de Previsió, mostrant l'admirable obra social realitzada per la Caixa d'Estalvis biscaina.

S'analitzà l'obra de millores encoratjant la classe treballadora perquè posi la seva col·laboració i propaganda.

Es dedicà un elogi a l'element patronal biscaí que des del primer moment posa la seva col·laboració en aquesta labor.

La concurrència aplaudí amb grans demostracions d'afecte les manifestacions dels conferenciants.

EL CASAL CATALA DE MADRID

Madrid, 25, 8'30 nit

Al Turó Parc s'ha celebrat aquesta tarda un banquet per a solemnitzar la constitució del Casal Català a Madrid, entitat els fins de la qual són purament d'aproximació i d'intimitat entre els catalans residents a la Cort i estranya a tota influència i color polítics.

Hi han assistit uns cent comensals, que han donat la nota simpàtica amb la presència de nombroses i distingides senyoretes, rompent-se amb això el costum de prescindir del bell sexe en aquests actes.

La festa s'ha celebrat en un ambient de gran fraternitat.

Per acord de la Directiva del nou Centre Català, no hi ha hagut més discurs que el del president, doctor Rovira Nebot.

Aquest, després de llegides algunes adhesions, entre les quals figuren les dels senyors Mitjans, Marquina, Maluquer, Dr. Recasens i altres persones conegudes de la colònia catalana a Madrid, ha manifestat en breus i eloqüents paraules que la constitució del Casal Català no implica el més petit intent de propaganda política, fins al punt que els Estatuts determinen clarament que la societat no acollirà en cap cas el més petit moviment d'aquesta índole.

Detalla la història de la constitució de la Societat, que començà modestament per les iniciatives de quatre o cinc amics i que avui compta amb 200 socis.

Anuncia la celebració per a octubre d'una altra reunió i l'organització d'un festival.

Dóna compte d'haver-se adherit a l'acte la Mancomunitat Catalana, prèviament notificada de l'organització de l'acte, i excusa no haver-se invitat l'Ajuntament de Madrid pel caràcter íntim del banquet.

També el Casal Català s'ha dirigit a tots els centres regionals.

Ha pronunciat algunes paraules el marquès d'Olivart, que ha volgut, en la seva breu intervenció, destruir tot recel que pogués originar-se per la nova agrupació de catalans que s'uneixen davant els crits de «Visca Madrid» i «Visca Catalunya».

Ha regnat l'animació pròpia d'aquestes festes, i en finalitzar el banquet alguns concurrents, entre ells alguns periodistes catalans, que treballen en periòdics de Madrid, han puntejat alguns passos de sardanes.

S'han fet fotografies i s'ha brindat per la prosperitat del Casal Català.

LA FAMILIA PI I MARGALL

Madrid, 25, 9'15 nit.

El doctor Pi i Arsuaga, fill de Pi i Margall, ha enviat una carta als periòdics rebutjant l'intent de concedir una pensió a la nora i a les nétes de Pi i Margall.

No vol que remoguin més les cendres del seu pare.

La nora de don Francesc Pi i Margall està en bona posició. Té una finca que arrenda els estius i li val 1.500 pessetes.

Les filles estan casades i han fet bones bodes.

Les úniques nétes solteres de don Francesc Pi i Margall — diu — són les dues meves filles i no volen cap pensió i no evocaran mai el record del seu avi per a postular una almoina de l'Estat.

Sento molt que sorgeixi el nom de don Francesc Pi i Margall amb motius d'aquest linatge, i em posa nerviós la necessitat d'explicar als meus clients que no es tracta de mi i que no es tracta de les meves filles i que jo no tinc res que veure amb aquesta petició.

Era el meu pare enemic de les pensions; no cobrà de l'Estat sinó quan li prestà serveis. No volgué rectificar la seva conducta ni en els anys últims de la seva existència, que arribava a sentir apuraments econòmics que sols resolgué pel personal esforç de la seva intel·ligència, com a advocat i publicista. No oblido que en algunes ocasions em preguntava si no podia anar al Congrés utilitzant el tramvia, per a estalviar d'aquesta manera la pesseta del cotxe.

AL CONGRES DE CIENCIES ADMINISTRATIVES

El Congrés ha designat els diputats a Corts don Josep Valenzuela i don Josep Batancourt perquè representin oficialment la Cambra popular al Congrés Internacional de Ciències Administratives que se celebrarà a Brussel·les el mes de novembre vinent.

En representació del Govern hi assistirà el catedràtic de la Universitat Central i diputat a Corts don Josep Gascon i Marín.

EL PROCES CAVALCANTI

Als círcols militars s'assegura que el fiscal del Consell Suprem de Guerra i Marina, al qual fou remès l'escrit del general Cavalcanti demanant la revocació de l'auto del seu processament, ha emès ja dictamen.

Segons afirmen persones afectes no procedeix accedir a la sol·licitud.

En l'informe de la Fiscalia s'afegeix que serà estudiant per la Sala de vacacions, la qual resoldrà abans de reprendre el tribunal les seves tasques.

LES RESPONSABILITATS ADMINISTRATIVES

La comissió de responsabilitats administratives continua activament els seus treballs.

Va molt endavant l'estudi de les adquisicions de sulfat de coure fetes per tres distints ministres de Foment i molt aviat recaurà dictamen en aquest assumpte.

Segons afirmen persones allegades al president del Consell de ministres, aquest s'inclina a l'opinió de què s'ha de tramitar per separat cada un dels assumptes sotmesos a l'examen de la comissió, donant-se curs a cada dictamen així que estigui conclòs.

Pot afirmar-se que ha tingut entrada en el ministeri de Foment una sol·licitud de la comissió investigadora demanant el reintegre de les quantitats creixudes que s'han pagat indegudament per adquisicions de blat a la casa Dreyfus.

EL CONFLICTE BANCARI

Aquesta tarda hi havia escassa animació a les oficines del Sindicat de Banca i Borsa.

De Saragossa s'havia rebut un telegrama donant compte de l'arribada dels delegats de Madrid que havien sortit ahir per assistir a l'Assemblea que comença aquesta nit.

Del conflicte pendent, no hi havia res de nou.

El senyor Ors, que prepara la sindicació de diversos oficis, ha visitat el ministre del Treball per a lamentar-se de les coaccions que algunes empreses exerceixen sobre llurs empleats amenaçant-los amb acomiadar-los si arriben a sindicar-se. Com que hi ha una disposició ministerial que declara voluntària i lliure la sindicació, el senyor Ors demanà al ministre la intervenció contra aquesta pressió patronal que fa ineficaç el dret que es reconeix d'associar-se.

Si no adopta mesures el Govern per a evitar aquestes coaccions, el senyor Ors diu que també ells faran ús dels mateixos procediments per imposar-los.

A les sucursals madrilenyes d'alguns bancs estrangers que fins ara no havien estat afectades pel conflicte bancari, s'ha presentat ara aquest conflicte, en participar els directors a llurs empleats que la relativa importància d'aquestes sucursals els impedia accedir a les demandes d'augment de sou.

Es de témer, doncs, que la vaga tingui ara una nova derivació.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ho el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma

EL NOU HOSPITAL - ASIL DE GRANOLLERS

Es curiosíssim el que ha passat amb la construcció d'aquest casal de beneficència pública. Semblà, i arreu succeeix, que en proposar-se una obra que tantes dolors i misèries ha de guarir, havia de trobar un ambient de simpatia en les persones, en les societats i en l'Ajuntament. Doncs, gairebé podria dir-se, per tot el que ha passat, que a Granollers se li fa l'espléndid present d'un hospital-asil «malgré lui».

L'actual hospital-asil de Granollers està installat en un casalot que fou convent de Caputxins, amb unes condicions tan pèssimes, que bé es poden titllar-se d'inhumanitàries. La Companyia del ferrocarril M. S. A. té el projecte de fer una rectificació de les vies, portant-les 2 ó 300 metres més cap a la muntanya, de tal manera que caldrà enderrocar el casalot ex-convent de Caputxins i això va fer nèixer la idea de construir un nou hospital-asil.

Presidia la Mancomunitat de Catalunya aquell gran home tan justament anomenat Seny ordenador de Catalunya, i el cas de Granollers li donava peu per a començar la realització del seu projecte de fundació de petits hospitals comarcals, que, absorbint una part dels malalts pobres de la comarca, descongestionarien els asils i els hospitals de Barcelona, als quals hi convergeixen tots el de Catalunya i fins els que no són de Catalunya. A aquests hospitalets hi anirien missions científiques de metges eminents de Barcelona a fer clíniques i operacions quirúrgiques, per a així augmentar el nivell científic de tots els metges catalans.

I En Prat de la Riba va excitar la fundació del nou hospital, i trobà un abnegat collaborador en el nostre estimat amic i company En Francesc Ribas i Serra, home d'iniciatives i d'activitat que ha estat el més ferm propulsor, el que ha anat captant, el que ha organitzat i el que no ha parat fins que l'obra ha estat llesta. Dissortadament En Prat va morir i no ha pogut veure-la realitzada.

Ahir, diada de Sant Jaume, la nova construcció va donar-se per acabada, per ara, i va inaugurar-se.

El nou hospital-asil està situat a la part de Llevant de la capital del Vallès, al costat de la carretera que va a Cardedeu i Llinàs, en la vessant de la muntanya, la qual cosa el fa albirador de llunyi.

El formen dos cossos d'edificis paral·lels, orientats de Nord a Sud, units en un de llurs caps per un altre cos central, formant els límits d'una gran plaça. La construcció blanca, vorejada de rajoles vermelles, li dóna un aspecte vistós i alegrol.

La festa inaugural

En aquesta plaça s'ha alçat una estrada en la qual hi havia l'alcalde; En Santiago de Riba, representant el president de la Mancomunitat; En Bonaventura M. Plaja, representant l'alcalde de Barcelona; el vicari general, doctor Parès, en representació del senyor bisbe; el reverend vicari; el comandant militar de Granollers que representava el capità general; el jutge de pau; En Francesc Puig i Alfonso, president de l'Econòmica d'Amics del País; el diputat de la Mancomunitat senyor Flaquer; la Junta del Patronat de l'Hospital, En Francesc Ribas i Serra, president; En Jaume Serra i Dachs, secretari i alguns regidors.

La concurrència de públic no era pas nombrosa. Hi havia algunes famílies forasteres que havien arribat en automòbils, segurament estiuejants dels pobles de la muntanya.

A la galeria hi havia les deu monges carmelites de l'Escorial de Vich que han de tenir cura del nou Hospital-Asil.

El secretari, En Jaume Serra i Dachs, va llegir el telegrama del cardenal Reig, arquebisbe de Toledo de N'Eduard Maristany marquès de l'Argentera; del rector de la Universitat; del capità general, i del president de la Mancomunitat de Catalunya, excusant l'assistència, felicitant la Junta i desitjant que l'èxit coroni llurs esforços.

Després va llegir una Memòria sobre els antecedents i sobre la construcció de l'obra benèfica: La Junta celebrà la primera sessió el 20 de desembre de 1913; s'inicià una subscripció; es trien terrenys, s'accepta el d'una vinya d'En Ramon Sobrevia i s'encarrega el projecte a l'arquitecte En Josep M. Miró Guibernat; angoixes perquè no hi havia recursos; activíssimes i profitoses gestions d'En Francesc Ribas, el qual aconsegueix recaptar per diferents conceptes, 268.149'83 pessetes.

Els principals benefactors són l'exdiputat regionalista per Olot el doctor En Francesc Fàbregas i Mas que aportà 34,460 pessetes; En Jaume Corbera, pessetes 70,000; la Mancomunitat pessetes 11,527; l'Ajuntament de Barcelona, que donà pessetes 62,417 a canvi de que passin al nostre Museu del Parc els famosos retaules gòtics representant els Profetes i Patriarques; germans Barangé, pessetes 7,825 vídua Llobet, 6,350; Francesc Ribas, 5,000; Ramon Novellas, 5,000; etc., etc.

La subscripció podria especificar-se així:

Recaptat entre 68 veins de Granollers, 59,493 pessetes.

Recaptat entre oriunds de Granollers, 86.014 pessetes.

Recaptat entre 28 persones que cap lligam tenen amb Granollers, 61,224 pessetes.

Recaptat per la venda dels retaules, 62,417.

Les obres es feren per concurs. Els obrers han estat de Granollers. S'han acabat les obres com s'ha pogut, per manca de recursos i ens apressem a trametre l'edifici al Patronat perquè els malalts puguin sortir aviat de l'Hospital vell.

Es de doldre que l'Ajuntament no hagi pogut contribuir-hi més que amb una brigada per a fer el desmunt d'accés a l'Hospital.

Dedica un record als companys de Patronat morts durant l'actuació. (Aplaudiments).

En Francesc Puig i Alfonso felicita als que tan abnegadament han contribuït a que Granollers tingués un Hospital-Asil que descongestionarà l'hospitalització de Barcelona on manquen tres mil llits als Hospitals. Cada poble hauria d'atendre a llurs pobres i malalts i no enviar-los a Barcelona, com fan ara.

Això ha d'ésser fàcil perquè encara hi ha a Catalunya ciutadans caritatius com els que han contribuït a aquesta obra. (Aplaudiments).

El secretari llegeix l'acord de la Junta de Reforma de Granollers i construcció del nou Hospital-Asil de trametre els edificis i tot el que enclouen al Patronat que els ha d'administrar.

La xamosa i eixerida nena Eulàlia Cunillera, dóna a l'alcalde la clau, que enflocada amb cintes grogues i vermelles, va damunt d'una safata de flors. (Aplaudiments).

L'alcalde diu que rep agraït el nou hospital-asil, resta satisfet de l'actuació de la Junta erectora i diu que l'Ajuntament farà tot quan pugui per a atendre a son manteniment. (Aplaudiments.)

En Santiago de Riba, diu que porta la representació del president de la Mancomunitat, que amb sentiment no ha pogut concórrer a la inauguració d'aquest hospital, alçat mercès a la generositat de persones caritatives i l'heroisme dels que durant deu anys han anat a captar per a fer el que no feien les corporacions. Aquí teniu l'obra feta, i hem de felicitar a la Junta erectora, especialment als abnegats Francesc Ribas i Jaume Serra Dachs, per la seva tasca heròica en la qual hi han posat tot el cor i tota l'ànima. Varen triar-los bé i cal agrair-los l'haver portat l'obra a punt de trametre-la.

La Mancomunitat ha donat la subvenció major que li ha estat possible i és digne d'esment que ho feia quan no eren gaire cordials les relacions amb aquest Ajuntament. Seguirà donant-li ajuda perquè sent preferència per les obres benèfiques.

Recorda que essent ell tinent d'alcalde de Barcelona es promogué una apassionada discussió sobre l'adquisició dels famosos retaules gòtics, que acabà quan es digué que amb els diners que en pagués l'Ajuntament se subvencionaria la construcció d'un nou hospital a Granollers.

I ara, vosaltres, Ajuntament de Granollers, conserveu i tingueu cura d'aquest hospital-asil que se us trameti, i si així ho feu, rebreu també aplaudiments, com els reben els que l'han construït. (Aplaudiments.)

Visita i benedicció de l'Hospital-Asil

L'alcalde va obrir la porta central i entraren les autoritats i representacions.

El doctor Parés es revestí els ornaments litúrgics i ajudat per altres tres sacerdots va beneir totes les dependències, i amb aquest motiu vàrem tenir ocasió de visitar-les.

Al pavelló de Sant Jaume, que és l'hospital, hi ha diverses sales a la planta baixa i primer pis per a un, dos, quatre malalts, i una sala general, podent donar acolliment a 50 malalts.

Les 70.000 Ptes. donatiu d'En Jaume Corbera han pagat la construcció d'aquest pavelló.

La sala d'operacions quirúrgiques ofrena del benfactor doctor Fàbregas està proveïda de tot el necessari. Hi han lavabos, waters i banyeres.

El pavelló Asil de Santa Faustina, qual construcció s'ha pagat en part amb el donatiu del doctor Fàbregas té una distribució semblant a l'altre pavelló podent donar acolliment a 50 pobres amb la deguda separació de sexes.

La cuina econòmica és el present d'una comissió de senyores caritatives.

A l'edifici central hi ha la capella i les habitacions de les monges. Actualment solament hi ha una petita sala capella. Manca construir l'església, el pavelló d'infeccions i les dues torres en una de les quals hi ha el dipòsit de l'aigua i l'altre serà el campanar.

El pis baix i el superior tenen una ampla galeria de cristall en tota llur extensió.

* * *

La Junta obsequià a les autoritats i altres representacions amb un lunch servit per la Casa Cunillera de Granollers. El senyor Ribas va agrair a tots llur concurrència a l'acte.

Aquests van reiterar-li les felicitacions per l'obra de caritat realitzada i li tremeriaren les delicades atencions que amb ells havia tingut. — P.

El trànsit rodat

Un noi greument ferit. — Un home mort. — Dos altres nois lesionats

A quarts de set d'ahir a la tarda, al carrer de Sans, davant del número 25, l'automòbil 9547 d'aquesta matrícula, va atropellar un noi d'uns 8 anys, el qual va quedar sense sentits.

Uns transeünts el van portar al dispensari d'Hostafrancs on el metge li va trobar ferides contuses al ventre i commoció general, de pronòstic greu.

Sense que fos reconegut per ningú, el pobre noi fou traslladat, després de curat, a l'Hospital Clínic.

Una parella de la guàrdia civil s'apoderà de l'auto i del xòfer i els posà a disposició del jutjat.

—

A dos quarts de deu de la nit, al carrer de l'Asalto, un tramvia de can Tunis va atropellar a Martí Sánchez, de 40 anys, jornaler, habitant al carrer de Sant Bertran, 4, quart, i li va produir traumatisme al pit i fractura d'algunes costelles.

Portat al dispensari de Santa Madrona, va morir pel camí.

—

Al carrer de Sans, un carro que va fugir, però el número del qual va ésser pres, va agafar el nen Cristòfol Murillo Avila, de 2 anys, i li va produir cortes contusions al cap, que li van ésser curades al dispensari d'Hostafranchs.

—

Al de la Ronda de Sant Pere, va ésser curat Josep Salamero Pons, de 8 anys, habitant Cartders, 40, el qual tenia ferides contuses al front i als genolls per haver-lo atropellat al Parc un ciclista que va ésser posat a disposició del jutjat.

A l'Ajuntament

Començà la sessió d'ahir a la tarda a l'Ajuntament sota la presidència del senyor Matons.

Hi assistiren els senyors Vilaseca, Capdevila i Rovira.

S'aprovà l'acta de la sessió anterior.

El senyor Rovira demanà que quedessin sobre la taula tots els assumptes que figuraven al despatx oficial.

Així s'acordà i s'aixecà la sessió, que durà tres minuts i mig.

Es requisit indispensable que les notes que ens siguin trameses per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística

La situació a Barcelona

DETINGUT

Ha estat detingut al seu domicili, Argenter, 15, l'obrer forner Manuel Cots, denunciat per coaccions i amenaces als treballadors d'un forn de pa del passeig del Born.

PREMIS

Els comerciants de carbó mineral han remès al Govern civil 3.000 pessetes, i el Circol de Caçadors 500, per a premiar serveis notables prestats per la força pública.

EL PREU DEL CARBO

Han conferenciat novament amb el governador els detallistes de carbó sobre el preu del coc.

Segons el senyor Portela, no serà augmentat el preu.

MITING SINDICALISTA

Els elements del Sindicat Unic celebraren un miting ahir, dimecres, a les nou de la nit, al Teatre Nou, prenent-hi part els militants Vallès, Marco, Monteagudo, Peyró i Pestaña.

EL CONFLICTE BANCARI

A la porta del Banc Espanyol de Crèdit s'ha fixat el següent avís:

«Tancada aquesta sucursal del Banc Espanyol de Crèdit per vaga total dels seus empleats, el Consell d'administració ha acordat no tornar a obrir per ara, i procedir a la seva liquidació, per la qual cosa no s'admeten noves operacions i es procedirà a l'abonament dels saldos de comptes i dipòsits en la forma que el Comitè determinarà.»

AL METROPOLITA

Ahir treballaren a les obres del Metro 786 obrers. L'empresa continua admetent treballadors.

El Comitè de vaga ha desistit de publicar més decrets prohibint que ningú vagi a treballar a les dites obres.

DETINGUTS EN LLIBERTAT

Ha estat posat en llibertat pel jutge, Josep Sanjuan, detingut a la porta d'una impremta del carrer d'Enric Granados, per amenaces i coaccions als obrers.

DENUNCIA

Ha estat denunciat un tal Dionís Bernat Batlló, com el qui va disparar des d'un automòbil el tret que va perforar un vidre del dipòsit de calçat de la via Layetana, 15, segons vàrem dir.

D'UN ATEMPTAT

El jutge especial senyor Carrera, després d'haver rebut declaració als dotze detinguts, per suposar-los complicats en l'agressió de la qual fou víctima l'advocat senyor Sesera, continua practicant diligències, les quals, segons sembla, foren favorables per als detinguts.

El senyor Carrera amplià la declaració prestada pel ferit, que no féu, segons sembla, noves manifestacions.

El senyor Sesera ha sofert un retrocés sensible en la seva curació.

Celebraren una extensa conferència el magistrat inspector senyor Avellón, el president de l'Audiència senyor Vera i el jutge especial senyor Carrera, a conseqüència de la qual aquest demanà a la «jefatura» fos posat a les seves ordres un inspector de policía de determinat districte perquè practiqui importants recerques relacionades amb el referit atemptat, puix sembla que va prenent peu la impressió que l'atemptat no està relacionat amb les lluites societàries.

Sembla ésser que han estat examinats els llibres on el senyor Sesera anotava els assumptes en els quals intervenía com a lletrat i que ha estat cridat a declarar un dels amics que acompanyaven el senyor Sesera quan aquest fou agredit.

Durant el dia d'ahir desfilaren pel jutjat bon nombre de testimonis, entre ells la promesa de l'obrer Musolas, que resultà ferit quan acabava d'acomiadar-se d'aquella i diversos veins de cases properes al lloc on ocorregué el fet.

MILLORA

Ha experimentat una franca millora, havent desaparegut tot perill immediat, En Damià Obach, que fou ferit per uns individus del somatent en dirigir-se des d'Organyà en automòbil a Barcelona.

AL PORT

En una reunió celebrada pel Sindicat Unic del ram de transports s'acordà nomenar una comissió encarregada d'exigir avui el carnet d'aquell Sindicat als treballadors ocupats en la descàrrega de carbó en els vaixells del nostre port.

Festes Majors

A PARDINES

Heu's aquí el programa de la Festa Major que tindrà lloc durant els dies 2, 3, 4 i 5 d'gost vinent:

Dia 2. — Al migdia, repic general de campanes.

A les vuit del vespre, Completes a l'església parroquial, i a les deu, sardanes a càrrec de la cobla-orquestra La Principal de L'Escala.

Dia 3. — A les deu, Ofici solemne en honor del Patró Sant Esteve, al temple parroquial, amb assistència de les autoritats. Cant polifònic amb acompanyament d'harmonium i instruments de corda, a càrrec de l'orquestra, amb la cooperació de la capella de música de la parròquia.

Després de l'Ofici, la cobla tocarà una sardana.

A les tres de la tarda, funció religiosa.

A dos quarts de cinc, sardanes.

Al vespre, sarau.

Dia 4. — A les deu del matí, missa, igual al dia abans.

Acabada aquesta i seguint la vella consuetut, es tocarà una sardana.

A les tres de la tarda, solemnial processó i després Rosari cantat.

A dos quarts de cinc, sardanes, i al vespre, sarau.

Dia 5. — A les onze del matí, sardanes.

A dos quarts de tres de la tarda, concert; a dos quarts de cinc, sardanes, i al vespre, sarau.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin

Lavabos
Banyeres
Bidets
Escalfadors
Dutxes
Waters
etc.
PREUS REDUITS
JAUME SAURET
7 - Carrer Pelayo - 7

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

25 de juliol de 1923

LA POLITICA NORD-AMERICANA

La victòria del candidat dissident Mr. Magnus Johnson en les eleccions parcials de Minnesota, derrotant el candidat del partit republicà a senador, ha estat molt comentada arreu dels Estats Units. Generalment, segons les normes de l'hermenèutica política ianqui, és interpretada com un indici que els republicans poden perdre les eleccions presidencials de 1924.

Mr. Magnus Johnson pertany al que és anomenat als Estats Units el *tercer partit*, que fa molts anys ve exercint la seva influència en la vida política del país, i ha tingut diverses manifestacions, la més remarcable de les quals fou la que acabdillà i personificà Teodor Roosevelt amb els seus *progressistes*. Aquella campanya no reeixí, i la divisió dels republicans donà la victòria als demòcrates en les eleccions presidencials de 1912.

Ara formen el nucli eventual del tercer partit els elements que s'anomenen radicals i agraris i els malcontents de les actuals organitzacions polítiques. També als Estats Units, els grans partits històrics, republicans i demòcrates, equivalents, en termes generals, als conservadors i als lliberals de la política anglesa, passen per una crisi molt aguda.

Diuen de Washington que el senador Moses, President del Comitè Senatorial Republicà, que ha tornat de Minnesota, prediu que el *tercer partit* envairà els altres Estats occidentals amb l'objecte de derrotar els candidats republicans. Mr. Moses no es fa gaires il·lusions i creu que el moviment porta massa empenta per a poder ésser deturat. La derrota del candidat republicà a Minnesota redueix la ja prou precària majoria dels republicans a l'Alta Cambra federal. Qualsevol vel·leïtat dels senadors *radicals* deixarà els republicans sense una majoria efectiva al Senat. Mr. Moses afegeix que el senador La Follette, avui la força política més influent dels Estats Units, tindrà el control de les dues Cambres en el futur Congrés. Cal recordar que, als Estats Units, el Congrés és la reunió de les dues Cambres (Cambra de Representants i Senat).

Aquest *tercer partit*, que aspira a governar, cerca un cabdill. Algunes informacions diuen que ja l'ha trobat en la persona de Mr. Ford, home típicament representatiu de la democràcia nord-americana, que ha sabut conciliar admirablement el capital i el treball, essent ell mateix un treballador formidable i el capitalista més ric del món. Home d'idees progressives, ha portat la idea democràtica a l'organització industrial, reeixint-ne esplèndidament. En la lluita presidencial de 1924 el seu nom fóra un obstacle gairebé invencible a la reelecció de Mr. Harding.

Fins hi ha qui creu que els radicals aconseguiran dominar la Convenció Republicana Nacional, evitant la reiteració de la candidatura de Mr. Harding i designant el candidat que vulguin.

L'actual President té al seu favor una mena de tradició política que des de fa molts lustres tendeix a perllongar el període presidencial, convertint en vuit, mitjançant la reelecció, els quatre anys que assenyala la Constitució.

La situació precària dels republicans a l'Alta Cambra és també molt interessant en relació amb la crisi política de Filipines, car és el Senat el que ha de ratificar el nomenament de governador general de l'arxipèlag, com tots els altres, i l'actitud de les Cambres filipines, si persisteix, farà inevitable la dimissió de Mr. Leonard Wood.

LA BASE NAVAL DE SINGAPUR

La decisió d'Anglaterra, d'establir una base naval a Singapur, ha estat, naturalment, molt comentada al Japó.

El Ministre d'Estat nipó comte d'Uchida ha declarat recentment que entre el seu país i Anglaterra no s'havia arribat a discutir l'afer de Singapur. El comte d'Uchida creu que, havent caducat l'aliança anglo-japonesa, la Gran Bretanya pot trobar justificada la creació d'aquesta base naval. L'estadista japonès opina que la decisió d'Anglaterra contradiu reiteradament l'esperit del Tractat de Washington, favorable a la supressió gradual dels armaments marítims. El comte d'Uchida reconeix, però, que l'acord d'establir la base naval de Singapur és un afer interior d'Anglaterra en el qual el govern del Japó no pot intervenir.

Remarca el Ministre d'Estat nipó que, com han dit Lord Grey i altres estadistes anglesos, en la perspectiva de les relacions eventuals entre el Japó i Anglaterra no hi ha res que pugui justificar les enormes despeses que costarà l'habilitació de Singapur com a base naval.

L'almirall japonès Takarabe, Ministre de Marina del seu país, també ha comentat suara la decisió anglesa. Les paraules de l'almirall no tenen, naturalment, la suavitat diplomàtica de les del seu company de gabinet. L'almirall Takarabe, després de recordar que el projecte de convertir Singapur en base naval de l'esquadra britànica fou concebut abans de la Conferència de Washington i era conegut dels tècnics que hi prengueren part, diu clarament que ara el Japó haurà d'atendre les necessitats de la seva defensa nacional, car Singapur està a dues singladures marítimes de Formosa. I com un advertiment amistós ha afegit que alguns tècnics asseguren que Anglaterra, en expirar el Tractat de Washington, construirà cuirassats lleugerissims, però que ell no ho creu.

Tot això significa que, dissortadament, la pau és encara una cosa llunyana del món.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Els comunistes alemanys

Berlín, 25.—El partit socialista alemany ha invitat els seus addictes a no valer pendre part en a manifestació que per al dia 29 de l'actual els comunists han organitzat contra el partit feixista.—Havas.

Els carrils del Ruhr

París, 25.—Segons «Le Matin», en el Consell de ministres que es celebrà ahir, el ministre d'Obres Públiques senyor Le Trocquer anuncià que el Govern holandès está disposat a cedir el monopoli franco-belga de ferrocarrils del Ruhr els ramals de certs combois, especialment en el que es refereix a combustible destinat a les fàbriques franceses de coc que estan situades a la vora esquerra del Rin.

Els ferrocarrils holandesos i el monopoli franco-belga de ferrocarrils del Ruhr preparen conjuntament la conclusió d'un acord, pel qual quedarà establerta una tarifa comú.—Havas.

La princesa Hohenlohe condemnada

Leipzig, 25.—La princesa Hohenlohe de Ceringen, complicada en l'evasió del capità Erhardt, ha estat condemnada a sis mesos de presó.

A Dessau han estat detinguts el baró i la baronesa de Bushe Lohe, havent-se trobat en llur poder un pla detallat de l'evasió d'Erhardt, així com un carnet en el qual figura el nom dels còmplices de la dita evasió.—Havas.

La pau de Lausana

Lausana, 25.—Sense cap ostentació militar, i acompanyat simplement dels seus confrares Schultess i Chuard, el president de la República helvètica arribà al palau on es celebra la Conferència sobre la pau d'Orient a les 2'40 de la tarda. Acte seguit el President ocupà el lloc corresponent, i, amb un gran silenci, començà el seu discurs.—Havas.

Vaga a Hull

Hull, 25.—Els treballadors del moll han celebrat una nova reunió, persistint en la seva actitud vaguista.—Havas.

Atracament a Toronto

Toronto (Canadà), 25.—Un grup de sis individus atracà al carrer l'empleat d'un Banc portador de 85.000 dòlars, apoderant-se'n.

Els atracadors emprengueren la fugida en un automòbil que tenien preparat.—Havas.

L'actitud d'Anglaterra

Londres, 25.—L'Agència Reuter assegura que el Govern britànic, l'actitud del qual fou sempre de simpatia a França, está disposat a discutir la qüestió de garantir la seguretat de França i donar satisfacció a tots els seus desigs.—Havas.

Topada de trens entre Sofia i Varna

París, 25.—Comuniquen de Berlín als periòdics d'aquesta capital que el corresponsal a Sofia de la «Gaseta de Voss» telegrafia a aquesta que entre Sofia i Varna ha tingut lloc una topada de trens, a conseqüència de la qual sembla que han resultat 103 morts i uns 200 ferits.—Havas.

El general Degoutte condecorat

Dusseldorf, 25. — Avui s'ha celebrat una solemne cerimonia militar, amb motiu d'ésser-li imposades al general Degoutte, comandant general de l'exèrcit del Rin, les insignies de la gran creu de la Legió d'Honor.

El ministre de la Guerra francès, M. Maginot, que presidia l'acte de remesa de les dites insignies al general Degoutte, pronuncià una allocució, en la qual, entre altres coses, digué el següent:

«Haveu demostrat davant tot el món, que si França tenia forces i estava decidida a fer complir els compromisos contrets amb ella, no es valia d'aquestes forces, sinó solament per a emparar el dret, i que era incapaç de recórrer a la violència ni emprar procediments brutals com els que no fa molt temps empraren els exèrcits alemanys, contra indefenses poblacions de França i de Bèlgica.»

Després de pronunciada aquesta allocució desfilaren les tropes davant del ministre i davant nombrosos oficials estrangers que havien assistit a l'acte. — Havas.

Romania i Txeco-eslovàquia

Ginebra, 25. — El servei encarregat del registre dels tractats celebrats en la Societat de Nacions ha registrat, amb data 16 de juliol de 1923, el protocol concernent a la pròrroga del conveni d'aliança defensiva entre el reialme de Romania i la república Txeco-eslovaca.

Com és sabut, aquesta pròrroga fou concertada a Bucarest, el 23 d'abril de 1921, essent signada a Praga el 7 de maig de 1923. — Havas.

Ginebra, 25. — Aquest conveni apareixerà en el llibre de Tractats, que publica la Societat de Nacions.

Per altra part, el ministre de Negocis Estrangers de Romania, ha notificat a la Secretaria de la Societat de Nacions, amb una carta datada en 14 de juliol actual, la rectificació feta pel Govern reial de Romania de l'esmena de l'article 293 del Tractat de Versalles i dels corresponents articles dels Tractats de pau aprovats per la Conferncia Internacional del Treball, durant la seva quarta sessió que, com és sabut, se celebrà des del dia 18 d'octubre fins el 3 de no-

S'atancen les eleccions a Grècia

Atenes, 25. — Segons els diaris i a part alguna decisió imprevista que es pogués adoptar, sembla que serà el Govern actual qui efectuarà les eleccions.

Quatre ministres pertanyents a diversos partits polítics seran substituïts per personalitats completament allunyades de la política.

La llei marcial serà molt atenuada i la premsa quedarà en completa llibertat, essent molt probable que el Govern patrocini els candidats de la Unió Nacional.

La nova Cambra serà constituïda com a Assemblea constituient. — Havas.

Atenes, 25. — Als círcols polítics s'asseura que el cap de la revolució, coronel Plastiras, no pendrà part en les pròximes eleccions.

Encara que preconitzada fortament per diversos diaris, la idea d'un Govern presidit pel senyor Zaimis per a fer les eleccions, sembla haver estat completament abandonada. — Havas.

Venizelistes republicans

Atenes, 25.—Es confirma oficialment la noticia d'haver-se produït una escisió al partit venizelista, en el qual han sorgit dissidents, que es mostren partidaris de la república en substitució de l'actual monarquia.

Aquests dissidents han publicat un manifest en el qual declaren que en les pròximes eleccions publicaran el seu programa, preconitzant, com a qüestió prèvia, l'advenimment de la república.—Havas

Confiscació de marcs paper a Magúncia

París, 25.—Telegrafien de Magúncia als periòdics d'aquesta capital que en la dita població les autoritats d'ocupació s'han incautat de la sucursal del Banc de l'Imperi, trobant vint milers de milions de marcs paper, dintre un bagul dissimulat en una habitació tapiada.—Havas.

Continua la manca de diner al Ruhr

Dusseldorf, 25. — El numerari continua escasejant cada dia més en els Bancs, a conseqüència de que els particulars han retirat els seus dipòsits, o bé per necessitat de diners o bé per temor de possibles embargaments.

Nombroses entitats comercials i Municipalitats, han demanat a Berlín l'autorització necessària per a procedir la impresió d'una moneda auxiliar, poguent assenyalar ja l'aparició de Bons de 100.000 marcs impresos per la mina «Praesident».

A Witten, diverses fàbriques, entre elles la Gusstahl Werke, i els establiments Mannesmann, no han pogut efectuar d'una manera completa, el pagament corresponent al dia 20 de l'actual, el qual ha produït una protesta dels obrers.

A Disseln, 2.000 obrers, els jornals dels quals no havien pogut ésser pagats, celebraren el dia 21 una manifestació, sense que afortunadament es produís cap incident desagradable.

A la fàbrica Phoenix, d'Hoerde, una part dels jornals fou satisfeta als obrers per mitjà de cupons emesos per la Societat Geisenkirchner Bergwerke, però diversos comerciants d'Hoerde s'han negat a acceptar aquests cupons en pagament de llurs vendes als obrers. — Havas.

Consequències de la malaltia d'En Lenin. — Els comissaris desavinguts

Riga, 25. — Les últimes notícies rebudes en aquesta capital procedents de Moscou confirmen que en el Comitè dels Soviets no és tan completa l'harmonia i la unió com proclamen les informacions oficioses i els periòdics addictes a aquell Govern, sinó que, pel contrari, hi ha grans divergències de criteri, si no entre tots, almenys entre la majoria dels individus que integren l'esmentat Comitè.

Aquestes notícies coincideixen, efectivament, en què l'absència efectiva de Lenin al front del Govern dels Soviets ha tingut per conseqüència, com era de preveure, afiar les particulars aficions dels Comissaris sovietistes, molts dels quals s'assegura que aspiren i fins conspiren per a succeir, de fet per ara i de dret més tard, Lenin.

També es desprèn de les dites informacions que entre els colegues de Govern de Lenin, és difícil que n'hi hagi un tansols amb l'energia i habilitat suficients per a substituir-lo, no ja amb avantatge ,sinó tansols en igualtat de condicions. — Havas.

La satisfacció per la pau

Constantinoble, 25. — Ahir es celebrà en aquesta ciutat amb gran entusiasme la signatura del Tractat de pau, sense que hi hagi hagut de registrar-se cap accident desagradable. — Havas.

Constantinoble, 25. — La premsa local expressa la seva satisfacció per haver-se arribat a la pau, si bé espera conèixer amb exactitud totes les clàusules del tractat, per a treure'n conseqüències del mateix i averiguar si la satisfacció está o no justificada plenament.

La majoria dels periòdics opinen que encara que els aliats hagin perdut en molts punts, Turquia no ha aconseguit tot el que volia i necessitava obtenir per al ple desenrotllament de la seva nacionalitat, des del punt de vista polític i econòmic. — Havas.

Desmobilització amb recel

Atenes, 25. — Als círcols militars es diu que la desmobilització de l'exèrcit grec serà subordinat al de les forces de Turquia. — Havas.

La base naval de Singapur

Nova York, 25. — Als círcols polítics d'aquesta capital, el mateix que en els de Washinton, és objecte d'animats comentaris el projecte que té Anlaterra d econstituir una base naval a Singapoore, essent llegits amb avidsa els judicis que sobre aquest asssumpte vénen emetent els periòdics japonesos, els quals, com se sap, dediquen a aquest projecte especialíssima atenció. — Havas.

El «Cataluña» al Ferrol

Brest, 25.—El creuer «Cataluña», vaixell-escola de guàrdies marines, que havia de fer escala en aquest port, amb motiu de la qual se li havia preparat una esplèndida rebuda, ha rebut ordre de dirigir-se al Ferrol.—Havas.

La reforma electoral italiana

Roma, 25. — A determinats círcols s'assegura que el Senat no discutirà la reforma electoral fins e l mes de novembre propvinent.

Per tant, les eleccions no se celebrarien fins la primavera que ve, o poiser més tard. — Havas.

Ambaixador d'Espanya a Suïssa

Berna, 25. — El nou ambaixador d'Espanya, don Emili de Palacios ha presentat avui al matí les seves cartes credencials al President de la Confederació helvètica. — Havas.

COBERTS
A PREUS DE FABRICA
Visiteu la secció de detall:
PORTAFERRISSA, 4 - T. 1503 A.
Jaume Sales Balmes
Fabricant. Enna 100-104. (P. N.)

La Veu de Catalunya
DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES
Dijous, 26 de juliol de 1923

BALANÇ

Avui només tenim una representació parlamentària anegada en el conjunt d'un Parlament general establert, fet i manat fora de Catalunya.

PRAT DE LA RIBA

S'HA acabat el primer període de sessions de l'actual Parlament espanyol.

Provem de fer, *des de Catalunya*, un resum o balanç de l'actuació d'aquest Parlament que nasqué d'unes eleccions ignominioses en les quals — destituint alcaldes, suspenent Ajuntaments, mobilitzant la força pública i utilitzant els pistolers — els governadors i els delegats governatius arrabassaren a alguns nacionalistes la legítima representació de districtes de Catalunya, i que, en passar pels cedàs del Tribunal Suprem, quedà encara més limitada aquella representació nacionalista per uns dictàmens esdevinguts famosos i als quals tothom, íntimament, ha aplicat els qualificatius que es mereixien.

Ha esmerçat la major part del temps, aquest Parlament, parlant de les responsabilitats. Més d'una vegada hem exposat el nostre parer sobre aquest problema. El resultat que ha tingut el debat — amb la solució, tan típicament espanyola, del nomenament d'una «Comissió» — ens referma en el nostre criteri que tot el que allí es fa en aquest particular és una comèdia i que ningú té sincerament desig que les responsabilitats sien exigides.

S'ha parlat, també llargament, de la tragèdia que fa tant temps pateix la nostra Barcelona. En tots els oradors no catalans s'ha vist, ultra un desconeixement absolut del problema, una manca completa d'aquell dolor, d'aquella indignació que la tragèdia produeix en els que la pateixen. N'han parlat com d'un problema que afecta *a altres*. Moltes voltes s'hi ha vist com una íntima satisfacció.

I al Govern, com a tota actuació per a solucionar tan paorós problema, sols se li ha ocorregut fer aprovar una llei castigant la tinença d'armes, llei en la qual aquí no ha cregut ningú, que ens ha deixat tan freds que ni tan sols hem sabut indignar-nos-hi i que és una prova més de la desaprensió amb què tracten de les nostres coses a Madrid.

Ha aprovat, també, el Parlament una llei — la que autoritza per a concertar tractats de comerç per sota de la segona columna de l'Aranzel — que és un perill enorme per l'economia catalana, com han posat de manifest els nostres parlamentaris.

Finalment, s'ha parlat del nacionalisme català, i — després de demostrar-se que els Governs i els polítics del Centre persisteixen en la mateixa actitud de sempre, en l'actitud que ha fet que s'anessin separant d'Espanya tots els pobles que per uns motius o altres havien anat a dependre de la seva sobirania — el Govern ha fet una promesa d'ocupar-se del nostre problema i de presentar sobre aquest problema un projecte, promesa en la qual hem de confessar que no creiem.

Aquest és el balanç de l'actuació del Parlament espanyol de la concentració lliberal-democràtica-reformista. Davant d'aquest balans creiem que no sols tenen tota l'actualitat aquelles paraules d'En Prat de la Riba — «Un parlament general establert, fet i manat *fora* de Catalunya» —, sinó que pot avançar-se un xic més i qualificar-lo d'«un parlament general establert, fet i manat *contra* Catalunya».

Dietari històric

26 de juliol de 1538

SURT DE BARCELONA CARLES I, EMPRENENT EL CAMÍ DE CASTELLA

Per a fer la pau i confederació amb el rei de França, que havia de durar deu anys, Carles I sortí de Barcelona cap a Niça, d'on anà a Aigües Mortes a veure el rei cristianíssim.

L'entrevista fou fructuosa ja que ens compta el «Manual de Novells Ardits» que «havent-lo rebut (el francès a Carles) i festejat en gran manera y penedint-se del passat, confessa que may havia conegut fins en aquella hora quan mal o havia fet vers sa Majestat del senyor Emperador e promés d'aquí avant esserli bon amic y valerli en tota cosa en presència dels grans de Castella y dels de França».

Torna aquí l'Emperador el dia 20, i pres comiat dels consellers la vigília, sortí en tal dia cap a Castella.

Diumenge següent, mitjançant crida feta al so de tabals i trompetes, se celebrà una processó de gràcies, assistint-hi el capítol de la Seu, la clerecia de les parròquies, i els frares dels monestirs d'igual conformitat que la de Corpus, llevat els reis, apòstols i aguila. Es celebrà un ofici major a la Catedral com a complement de la festa.

L'anada i tornada a Niça es féu amb les trenta galeres d'Andrea Doria, i les gestions preparatòries a la trava pactada foren fetes pel Papa Paulus III, qui volia reconciliar l'Emperador amb el Rei de França.

Del resultat de tot en donà compte Carles I a les Corts que se celebraren en la vila de Monsó, l'any 1542, que recomençà altra cop la lluita amb França.

ESPIGOLAIRE

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Les Idees i les Imatges

DUES GRANS SENSIBILITATS DE L'EUROPA CENTRAL

...Txecoeslovac de naixença, en part afrancesat, escriptor en llengua alemanya, i, àdhuc, potser, amb qualque arrel de fons judaic, En Rainer Maria Rilke (1) ens apar com un producte representatiu, podríem dir-ne, de la sensibilitat estètica i moral de la «mittel-Europa» o Europa central.

Hi ha quelcom de dolorosament descentrat, amb sistematització, en el seu esperit. Hom sent que toca només de peu a terra per a ferir-se. Posseeix una rara lucidítat — clínica — de les boires internes i externes i se'ns mostra particularment enginyós en enlluentar-les, a manera de coures o llautons domèstics.

L'estil literari d'En Rainer Maria Rilke ens recorda, fins a cert punt — preocupacions neo-clàssiques a part — l'estil pictòric de l'interessant artista txecoeslovac Otókar Koubine, distingit amic nostre, comanditat, espiritualment i material, per un altre amic benvolgut, l'israelita Adolf Bassler, un dels homes més intelligents en pintura de la nostra època.

Otokar Koubine representa la gran sensibilitat plàstica de l'Europa central.

En representa En Rainer Maria Rilke, en una escala molt més vasta, la gran sensibilitat literària.

Admirables, ambdós, tan com vulgueu. Perillosíssims, però. Sobretot per a nosaltres, grecs-llatins, mediterranis i catalans.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) *Vegi's el nostre article anterior: «Rainer Marie Rilke i les catifes», a LA VEU DE CATALUNYA d'ahir.*

AL DIA

El preu de la llibertat

Han fracassat les converses de pau amb el «moro» i aquest s'enutja, renyeixen un general i l'Alt Comissari per una qüestió de personal; tenim un dèficit de nou cents milions anuals en la Hisenda i de mil cinc cents milions en la balança mercantil; hem de consolidar tres mil cinc cents milions de pessetes que tenim en deute surant; havem tancat les Corts sense ni presentar un projecte d'organització i reforçament de transports; els navilis es pudreixen en les dàrsenes; puja el preu de tots els queviures; les indústries pleguen, i l'agricultura s'empobreix més cada dia. Les responsabilitats per la desfeta d'ara ha fet dos anys es perden en una comèdia indigna; el senyor Melquíades Alvarez va al Palau reial en carrossa de luxe, voltat de lliurees daurades i d'homes amb plomalls als capells; qui ha rebut ha rebut, i l'Alba prepara amb els ambaixadors de les potències «amigues» la definitiva ruina de la nostra indústria.

Tot va bé..... Pregunteu-ho als viatjants que tornen d'altres terres d'Espanya; pregunteu-ho als Bancs que negocien lletres sobre la Península, i pregunteu-ho als botiguers de Barcelona!

La gestió del Govern l'aprôven 208 diputats, que voten com qui tira una carta al correu; l'alaben els ministres i llurs amics, la consent el país que, tot lo més, protesta en telegrames més o menys intencionats i vius.

S'han tancat les Corts sense haver fet altra cosa que mal; es tornaran a obrir per a seguir el mateix camí. Pot durar això?

Fa temps, molt temps, que dura; però els polítics de Madrid pensen que mentre plogui a temps i faci bon sol, i no s'esgotin les mines, Espanya viurà més que ells. La vida de l'home és un segon a penes en la vida dels pobles. La qüestió és passar alegrement aquest segon, a Madrid, o a Sant Sebastià, fent favors als amics perquè ajudin i arrodonint la bossa. Abans que s'acabi un poble, ja s'ha acabat un home; i els que vinguin darrera, que s'espavilin; pot ser també fruiran més de l'herència metallica, que de l'herència de desastres dels pais.

Maniobres radicals

La falsificació del cens de Barcelona

L'ACORD, just i legal, de la Junta Provincial del Cens de Barcelona excloent, a petició de les Oficines de la Lliga, uns quinze mil electors que no tenen dret de ser-hi, falsos la majoria d'ells, proveïdors de les rodes lerrouxistes, ha fet bellugar de tal manera el senyor Lerroux, que ha aconseguit d'aquest Govern, del qual no s'aconsegueix res que el país necessita, no sabem quines disposicions, ni quines maniobres.

Siguin les que siguin, esperem que l'Audiència de Barcelona farà justícia. I esperem més: esperem que, removent la brutícia del Cens electoral de Barcelona, quelcom n'eixirà que obligui a la completa neteja.

Nosaltres ens oferim per tot el que a això condueixi: sigui el que sigui, mentre doni per resultat un cens electoral que sigui expressió de la voluntat ciutadana i emmotllat a la llei, que mentre subsisteixi s'ha de complir, com totes.

Què volen els republicans radicals i els de la U. M. N.? Legalitat en les eleccions? Fa anys ens comprometérem públicament, formalment, a complir un acord que impossibilités l'emissió de vots falsos. Avui, davant de Barcelona, repetim l'oferiment.

Volen proposar-lo, aquest acord, els nostres adversaris electorals? Volen que el proposem?

Ells tenen la paraula.

I. repetim el que hem dit: esperem la justícia de l'Audiència, que, segons sembla, ha d'intervenir en aquest afer.

L'eficàcia separatista en l'actuació de l'Estat

Retallem de *Las Provincias*, de València:

Curioseando

SEPARATISTA, AUN NOS PARECE POCO

Así como suena: ante los atropellos del Poder central aún nos va pareciendo poco eso de *separatistas*. Habrá que crear un nuevo partido que se llame *exterminista*, y que se encamine a destruir todas las ruedas de esa insoportable máquina burocrática, que detiene la buena marcha de la vida nacional.

Hace ya algún tiempo, la Compañía de los Ferrocarriles Económicos, haciendo pinitos de vida moderna (y lo consignamos así, porque es deber de justicia) presentó una instancia a la Jefatura de Obras públicas solicitando autorización para ampliar el servicio nocturno de algunas de sus líneas, entre ellas la de Paterna, hasta las dos de la madrugada. Como es lógico, la mencionada Jefatura se apresuró a emitir favorablemente su dictamen.

Evacuado este trámite, mandóse la instancia a la División de ferrocarriles de Barcelona, con la misma petición de informe. En este zarandeo de llevar las cosas de oficina en oficina, somos riquísimos los españoles. La División opinó como la Jefatura: que el nuevo servicio solicitado era utilísimo y que debía ponerse en práctica sin pérdida de tiempo. Entre tanto la instancia se había convertido ya en expediente, aumentando sus hojas, que es el ideal de este burocratismo español, gracias al cual pueden sostenerse una infinidad de oficinas y de oficinistas, que de otro modo no existirían.

Cumplido el segundo informe, lo cual supone tiempo, y muchas veces no corto, la Compañía citada se dispuso a pasar por el último trámite, la consulta al jefe de Tráfico de la sección del Ministerio de Fomento.

Como el lector ha podido observar, todo había ido bien, pero precisamente en el tercer informe surgió el tropezón. El mencionado jefe de Tráfico, muy arrellenado en su cómodo butacón, haciendo caso omiso de los dictámenes de sus compañeros de Obras públicas de la provincia de Valencia y del de la División de ferrocarriles, a muchos kilómetros de las líneas a que el nuevo servicio afecta, sin conocimiento de los intereses de aquéllas y del de la población de su zona, estampa un informe desfavorable, por considerar perjudicial la ampliación del servicio... ¿Perjudicial? ¿Habráse visto cosa más insólita?

Y la Dirección, siempre dispuesta a amparar los disparates más monstruosos, y aún a trueque de dejar en mal lugar a personal técnico que dispone de mejores elementos de juicio, deniega la petición, condenando a la Compañía a que comience el expediente de nuevo, para demostrar que no hay tal perjuicio, y otra vez pase por la Jefatura de Obras públicas, por la División de ferrocarriles y por la sección de Tráfico del Ministerio de Fomento.

Entre tanto, los años pasan, nos hacemos todos viejos; pero el mundo, eso sí, el mundo camina, aunque a paso de pulga y a tropezones con los expedientes y el balduque.

Fòra Catalunya, Espanya s'adorm en la sesta estival, i somia, tot lo més, amb un negret que li venti les mosques amoinadores... Catalunya, no: no dorm. Catalunya ha de viure cada dia més desperta, treballant per lo seu: pel seu ideal i per la seva riquesa, despreciant, sense oblidar-les, mai, les malifetes de tots els seus enemics. Catalunya s'ha de recatalanitzar cada dia més en tots els sectors de la pròpia vida, fins que dir «català» vulgui dir «catalanista». I pensant en la pròpia dignitat, coneixent i pensant en el que fórem i en el que podem i devem ésser; veient el que contra nosaltres fan i sentint el que contra nosaltres diuen a Madrid, esperar el gran dia del deslliurament, que és segur per tots els pobles que se'l mereixen i fan per arribar-hi.

Queixem-nos d'ésser mal governats, però no ens dolgui. Ja els oferirem homes que provaren que en sabien de governar i els feren fora i els calumniaren. Pensem que els mals governs ajuden l'obra de la lliberació. Els rics irlandesos han donat milions per a llur poble; els obrers irlandesos han donat la sang... Aquí ho donem, però indirectament: per obra dels mals governs d'Espanya. No ens requi: tot en el món té un preu.

POL

Als nostres subscriptors

A fi de no retardar la recepció del diari i les altres publicacions als amics i subscriptors que en aquesta època de l'any canvien de residència, els preguem que, en trametre'ns un canvi d'adreça, no deixin de detallar en lletra ben llegible:

Nom i cognom del subscriptor.

Residència habitual o antiga.

Nova residència, amb tots els detalls.

I publicació o lot a què estan subscrits.

Ben entès que, per la complexitat dels nostres serveis, no responem de cap canvi, sigui temporer o definitiu, si s'omet qualsevol dels indicats detalls.

Per la tramesa del diari a fora, no augmenta la subscripció, si no és a l'estranger. Les altres publicacions o lots, augmenten 0'50 pessetes mensuals.

NOTES AMENES

SI l'angoixant situació financiera de l'Estat espanyol pogués ésser resolta amb notes oficioses, l'heroica persistència amb què les va confeccionant el ministeri de Finances — acollint-les la premsa amb resignació no menys heroica — no trigaria a fer el miracle. Sinó que ens sembla que el remei no és ben bé aquest.

Amb tota aquesta fullaraca de notes oficioses, el dèficit va pujant i va creixent l'angoixa. El propi redactor de les notes, el pompós Benítez de Lugo, ho reconeix explícitament. Calen fets i no paraules. Molts cops hem dit aquí mateix que no hi ha política més cara, més ruïnosa, que la del dèficit crònic i progressiu. Mes aquesta reflexió, elemental, ja no pot ésser feta al contribuent, per tal com a aquest ja se li exigeix un sacrifici que en molts de casos ultrapassa la seva capacitat, fins al punt que, en èpoques de crisi, com ara mateix, això perilla d'ésser causa d'estroncament d'importants deus de riquesa.

Evidentment, doncs, si la tributació ha assolit ja el màximum d'elasticitat, si un major rendiment ja no és possible, no essent a base d'impedir la formació de nous capitals i fins de destruir els existents, això és, que el país sigui materialment devorat per l'Estat, aleshores no resta materialment altre camí que el de reduir les despeses, fins a poder-les encabir totes en el marc de les racionals possibilitats.

Mes això de la reducció de despeses, d'una urgència i una eficàcia pràctica immensament superiors a les d'aquesta grotesca comèdia de les responsabilitats, com ha de dur-la a terme un Govern d'uns homes i d'uns partits que no han pogut *concentrar-se* sinó al voltant del pressupost? Si precisament això seria un suïcidi!

El crit de reducció de despeses és, simplement, un crit de guerra a la burocràcia. I la burocràcia és omnipotent. Ella — la burocràcia de distintes menes i estaments — és l'única que realment governa a Espanya.

I no cal pas que ens enganyem. No és la guerra del Marroc la causa *fonamental* del ruïnós desnivell del pressupost espanyol. Ho és solament d'una manera immediata. En realitat, però, la guerra del Marroc no és sinó un efecte del poder incontrastat d'una burocràcia que, ni que sigui amb disfressa de protectorat civil o amb qualsevol altra, no vol deixar-se arrabassar la mina d'avantatges i gangues diverses que, com en altre temps a Cuba i a Filipines, està explotant ara en terres rifenyes.

El Govern que gosi a donar el crit de guerra a la burocràcia i sigui prou fort per a guanyar la batalla, *ipso facto* haurà vençut i rendit els moros i la pau regnarà al Marroc amb més seguretat que a Varsòvia. I aleshores el problema financier d'Espanya serà automàticament resolt. Però això evidentment no ho farà un Govern com l'actual, concentrat a l'olor del pressupost. Aquest, en semblant qüestió, no farà sinó notes oficioses d'amena vulgarització econòmico-financiera.

MANUEL PUGÉS

Govern civil

La venda de substàncies tòxiques

La Inspecció provincial de Sanitat fa públic que tenint coneixement que en algunes farmàcies i adroguerles es venen substàncies tòxiques sense els requisits legals, amb la qual cosa s'afavoreix l'ús indegut amb perjudici de l'home i dels animals domèstics, fa avinent a tots els senyors subdelegats de farmàcia, farmacèutics i venedors de drogues al detall que no despatxin substàncies tòxiques a persones que no estiguin autoritzades per al consum, procurant evitar fins allà on els sigui possible el que es faci mal ús de totes les dites substàncies.

Els agents de l'autoritat queden encarregats de posar en coneixement del governador civil o de la Inspecció provincial de Sanitat les contravencions que comprovin.

Nova línia elèctrica

D'ordre del governador es fa públic que la Societat Espanyola Hidràulica del Freser ha presentat un projecte de línia de circumvallació de la ciutat de Vich per al transport d'electricitat a la tensió de 22.000 volts, la qual partirà de la línia de la dita Societat que va de Ribes a Vich i empalmarà amb altra línia que té en projecte des de Vich a Taradell.

L'entitat peticionària sollicita la declaració d'utilitat pública per a la instal·lació elèctrica que projecta i la imposició de servitud forçosa de pas de corrent elèctric damunt les terres afectades i les finques dels propietaris Lluís Pujol, Marc Gallifa, Domènec Grané, Assumpció Torrent, Anna Cunill, Josepa Solà, Francesc Roca, Adolf Traveria, Miquel Genís, vidua de Bonill, Ignasi Toll, Ramon Vaquer, Marcè Alabern, Esteve Torrera, marquesa de la Lapilla, Joaquim Cota, Segimón Macià, Marià Codina i Leo Marnet, tots del terme de Vich.

L'expedient i projecte de referència estaran de manifest a la Secció de Foment d'Obres públiques (Pelayo, 11, pis, tercer), durant trenta dies, podent, els que es considerin afectats per la dita petició, presentar a l'Alcaldia de Vich o al Govern civil totes les reclamacions que considerin procedents.

Polítiques

EL CENTRE AUTONOMISTA CATALA DE SANT GERVASI

En virtut de la renovació de càrrecs efectuada a la darrera Assemblea general celebrada per aquest Centre, la seva Junta Directiva ha quedat constituïda en la forma següent:

President, Josep Bordalba; vice-president, Francesc Riera; secretari, Francesc Tusquets; vice-secretari, Joan Tintoré; caixer, Emili Sala; comptador, Joan Pasaret; bibliotecari, Manuel Ferreres; vocals, Joan Bella, Jordi Cuxart, Llorenç Sanjuan, Carles Velten, Andreu Baldellou, Antoni de P. Batlle i Antoni Vila.

ELS SOCIALISTES CATALANS

Avui, a dos quarts de deu de la vetlla, donarà En Cristòfor de Domenec, de la Unió Socialista Catalana, una conferència pública a l'estatge de la Cooperativa Obrera «La Dignidad», Villarroel, 163, tractant sobre el tema «Cooperatisme i Socialisme».

ELS DE «LA FALÇ»

Avui, dijous, a les deu de la vetlla, a l'estatge de la Joventut Nacionalista «La Falç» (Salmerón, 56, principal), donarà una conferència el soci de la Joventut En Ventura Gassol, desenrotllant el tema: «Actuació de les Joventuts. El preu de la sang.»

"La família dels Garrigues"

LA VEU DE CATALUNYA començarà de publicar en fulletó el dia primer d'agost la famosa novella tarragonina

"La família dels Garrigues",

original, com tothom sap, d'un dels més forts novellistes de la nostra renaixença l'illustre escriptor

En Josep Pin i Soler

Desitjosos de portar al nostre fulletó les més representatives produccions de la novella catalana i encoratjats per l'entusiasta acollida que ha merescut als nostres lectors la publicació de la famosa obra

"La febre d'or"

de l'illustre novellista

En Narcís Oller

hem volgut continuar aquesta sèrie amb

"La família dels Garrigues"

Així publicarem, després de la novella barcelonina, la novella tarragonina; després de l'estudi del procés psicològic d'una de les malalties socials dels nostre temps, la meravella d'observació i de poesia d'aquest altre estudi de costums.

Com els tres volums de *La febre d'or* constitueixen una pintura exacta de certs segments de la societat barcelonina de la fi del segle XIX, la trilogia

"La família dels Garrigues"

Jaume i Niobe constitueix un perdurable monument literari de la ciutat de Tarragona

A la publicació en fulletó de

"La família dels Garrigues"

Jaume i Niobe, seguirà la forta novella poemàtica empordanesa

"Solitud"

de l'eminent escriptora

Victor Català

completant així la reproducció en el nostre fulletó de

Les grans novel·les catalanes

de les darreries del segle XIX i començaments del XX

Dels afores

Cân Tunis

L'Ateneu Obrer

L'Ateneu Obrer de Can Tunis ha publicat un elegant programa de les festes que celebrarà diumenge.

A les nou del matí tindran lloc els exàmens de fi de curs dels alumnes que assisteixen a les escoles.

A les quatre de la tarda, la companyia Art Dramàtic Guimerà, sota la direcció d'En Jaume Tutó, posarà en escena el drama en tres actes d'En Pitarra «Les joies de la Roser».

Durant els intermedis, l'Orfeó Infantil de l'Associació Euterpense dels Chors d'En Clavé i l'Agrupació Choral La Lira Tunisenca, cantaran algunes peces de son variat repertori.

A aquestes festes han estat invitades i han promès l'assistència les principals autoritats.

L'Alemanya d'avui

El primer viatge de l'«Albert Ballin»

NINGU que sigui fill d'una ciutat de mar i aprengui a conèixer la vida de Hamburg podrà evitar que, a l'admiració, l'enveja s'hi barregi. Dóna Hamburg la mateixa sensació d'intimitat perfecta entre la ciutat i el mar que hom rep de Liverpool i dels petits ports de Noruega, enfortida encara per una perfecció tècnica dels serveis i de les obres, superiors a la de cap altre port del món. Aquests moderns negociants de la vella ciutat de la Hansa, comerciants i banquers, importadors i exportadors, naviliers i constructors navals, tots els ciutadans de Hamburg, per dir-ho d'una vegada, han comprès que del mar i d'enlloc més que del mar els podia venir amb la riquesa la independència, amb la prosperitat i la força, la llibertat. Per a tota l'Alemanya, el port de Hamburg és la porta principal que dóna accés als camins del món. Les claus d'aquesta porta les serven, però, els ciutadans de Hamburg amb plena sobirania. Hamburg és el gran port d'Alemanya, certament. Però és, per damunt de tot, un gran port lliure. Hamburg serveix amb el seu treball l'interès de la pàtria germànica. Però conserva i engrandeix cada dia, amb totes les terres de tots els continents, relacions autònomes que són la seva tradició i ensems la garantia del seu esdevenidor.

Declarada la guerra, el port de Hamburg va quedar ofegat. Durant cinc anys no hi va entrar ni va sortir-ne un sol vaixell. Acabada la guerra, els armadors hamburguesos tingueren de lliurar, per disposició del Tractat de Versalles, les nou desenes parts de llurs flotes als països aliats. Alemanya es trobava sense marina mercant i, per tant, davant del problema de tenir de construir-ne una de nova. La solució d'aquest problema la tenien preparada els hamburguesos d'anys ençà. Durant tota la guerra, durant el llarg període d'inactivitat, les grans companyies navilieres alemanyes mantingueren intacte llur utillatge administratiu i tècnic. Tot estava preparat per a tornar a començar tan bon punt es tanqués el parèntesi. Mancaren de primer moment els vaixells, però els innombrables tallers de construccions navals d'Alemanya començaren a treballar nit i dia. I mentre es construïa febrosament la nova flota alemanya, un hamburguès de geni, el banquer Max Warburg, va albirar la possibilitat d'una col·laboració marítima entre Alemanya i els Estats Units, entre l'utillatge alemany i la moderna flota nord-americana, entre un país que tenia l'experiència del mar i una organització mundial, però que havia perdut la flota, i un país que es trobava de cop i volta amb una flota gegantina entre les mans sense saber ben bé què fer-ne perquè li mancaven els elements d'experiència i d'organització que són d'adquisició lenta. Aquesta col·laboració és avui un fet fructífer. Entre les velles grans companyies alemanyes i els nous armadors americans existeix un contacte íntim, una activa mancomunitat de treball. Cadascú dóna el que té: els americans, vaixells; els alemanys, homes, experiència, xarxes d'agències i corresponsals — i vaixells també. Cada dia més. Cada dia, com aquell qui diu, creua els mars un nou vaixell amb pavelló alemany. Fins ara, gairebé tots de càrrega i tots d'escàs tonellatge. Però veu's aquí que avui surt de Hamburg cap a Nova York, fent el primer viatge, un gran transatlàntic de la Hamburg-Amèrica, nou de trinca. Té 22.000 tones de registre i porta el nom d'Albert Ballin, el fundador de la companyia i un dels forjadors de l'Alemanya moderna.

* * *

Seria interessant d'escatir fins a quin punt, un cop realitzada la unitat alemanya, l'esperit de les ciutats de la Hansa va contribuir a plasmar els destins del nou imperi. Bismarck era una formidable força elemental i un home d'estat de primer pla, un mestre perfecte de la diplomàcia del seu temps. Però era també, fins al moll de l'os, un home de la terra, un pagès, i, per tant, li mancava el sentit marítim, la comprensió per a les coses del mar. Era cec davant de les perspectives que la mar obre. Davant de les noves tendències que sorgien a l'imperi que ell havia creat, les tendències que en podríem dir de l'Alemanya marítima: el colonisme, l'expansió cap a Amèrica i l'Extrem Orient, el delit de crear una marina mercantil — i de guerra —, el vell canceller, cap als darrers anys de la seva vida, se sentia mig atorrollat. El pagès prussià no comprenia que fora de les fronteres d'Europa hi hagués res del qual valgués la pena d'ocupar-se'n. Un dia, però, consentí Bismarck a fer una visita al port nou de Hamburg, la creació immensa de l'esperit marítim alemany que ell no entenia. Davant de l'espectacle magnífic que per primera vegada veia, Bismarck romangué silenciós una bella estona abans d'exclamar, dirigint-se al seu acompanyant:

— Un món nou. Un altre món...

L'home del qual anava acompanyat Bismarck en visitar el port de Hamburg era Albert Ballin, director de la companyia Hamburg-Amèrica, creador del món nou que Bismarck s'explicava. Un món que s'està revifant de la derrota més fàcilment que el vell món de Bismarck.

EUGENI XAMMAR

Berlín, juliol de 1923

Radiotelefonia

Diu la revista «British Esperantist», de Londres:

«Serà d'interès per als nostres llegidors la notícia que el dia 31 del corrent mes, a les nou del vespre (hora anglesa d'estiu), o sia a les vuit, serà emès de l'estació Broadcast, de Birmingham (2. I. T.) a una ona de 425 metres llarg, pel Sr. J. T. Taylor, qui és un entusiasta radiotelefonista-esperantista, un discurs sobre l'idioma internacional. Com que aquesta serà la primera vegada al nostre país que es donarà una tal conferència, esperem que tots els esperantistes que posseeixin aparell radiotelefònic, tindran especial interès a escoltar-la, fent-ho saber prèviament a llurs amics. Als que ho escoltin se'ls prega que enviin un report sobre la recepció al Sr. H. J. Epton, 17, Hart Street, Londres W. C. I.

En aquesta ocasió ens plau esmentar la següent resolució proposada i aclamada unànimement a la important Conferència Internacional d'Esperanto en Comerç i Turisme, celebrada no fa gaire a Venècia, i que diu: «La conferència en pro d'un idioma comercial comú, en la qual prenen també part representants d'algunes societats radio-elèctriques, comprova que l'expansió universal de la telefonia sense fils exigeix un mitjà per a superar les barreres lingüístiques i recomana l'ús de l'Esperanto per a les comunicacions destinades a l'auditor estranger.»

Postals Pedagògiques

III

CONCURS ESCOLAR CREIXELL

Després d'un altre, destinat a premiar, amb positius lots en metàl·lic, mestres rurals, per la cabal organització i abillament d'llurs escoles, el digne, actiu i típic diputat a Corts per Manresa, don Josep Creixell, convocà els alumnes de totes les escoles del seu partit a uns exàmens sobre les matèries del programa vigent.

El resultat ha estat satisfactori. Solament cal dir que el diumenge, 15 del corrent, al Teatre Conservatori de la ciutat del Cardoner es repartiren: un premi de 350 pessetes, altre de 325, altre de 275, altre de 150, altre de 125, dos de 100, quatre de 75, dos de 50 i set de 25, a altres tants mestres d'escoles oficials i privades; i cinc de 100 pessetes, deu de 50, quaranta de 25 i noranta de 5, en imposicions a la Caixa d'Estalvis.

Tot això prova la important transcendència de l'acte laudatori portat a cap pel popular diputat, amb la intervenció i auspicis de l'inspector d'Ensenyament primari de la zona tercera, don Emili Soler i Fors, qui presidí el Tribunal d'exàmens, els quals han durat una pila de dies, secundat pel director de l'Escola Normal de Lleyda, don Felip Solé i Olivé, i el professor de la de Barcelona senyor Poch.

Magnífic coronament fou el banquet ofert per don Josep Creixell, en un dels millors hotels de Manresa, al vice-rector de la Universitat, Jurat, Inspecció, alcaldes dels pobles les escoles dels quals concursaren, mestres, alumnes premiats, periodistes, tots... Com és natural regnà l'expansió i es juramentà tothom a seguir portant a cap, cadascú amb propi esforç, actes com el darrerament celebrat al districte de Manresa.

Hem de parlar-ne de la transcendència del Concurs Escolar Creixell? Bé se'l porta prou l'elogi que podríem fer-ne.

IV

EL PARE MANJON

Quan a Catalunya s'ha ressuscitat i glorificat la tasca d'aquell educador, humil rector rural del segle XVIII, que es digué Baldiri Rexach, retentli un homenatge que no es clogué amb la sessió en el Consistori de Girona i amb la col·locació de la làpida a la Rectoral de Sant Martí d'Ollers, en terres de Banyoles, sinó que es continuarà amb actes d'igual o major transcendència cultural i commemorativa arran l'assemblea de la Federació de Mestres de Catalunya, mor a Granada l'illustre canonge del Sacre Mont, d'aquella ciutat andalusa, catedràtic de Dret canònic a la seva Universitat, i, sobretot, fundador de les Escoles de l'Ave-Maria, don Andreu Manjón, a l'edat de 77 anys, llarga vida tota plena d'estudi, de santedat i de compliment del deure prodel seu apostolat.

Les Escoles de l'Ave-Maria! Des de 1900, ja fa vint-i-tres anys, que mossèn Jacint Verdaguer ens donava la seva adreça interessant-nos la tramesa a tan illustre pedagog d'algunes publicacions en que estàvem ocupats, alternades amb les tasques del collegi que teníem establert al carrer de la Freneria, en el primer pis de la casa de N'Alexandre de Riquer, ón ténia el taller tan eminent dibuixant i escriptor.

Vint-i-tres anys de seguir pas a pas l'heroica, sàvia i cristiana tasca d'educar i instruir una classe de raça degradada, d'un baix nivell moral desolador, gent gitana que ocupa els barris extrems de la gentil ciutat andalusa, entre el Darro i el Genil Allà, com remarca un eminent escriptor vigatà, creixia, com batastol de flors selvatges, una mainada en el més tremend estat d'abandó. Resultat? un acoblament de 1.500 alumnes, amb un internat de cent mestres en formació, i cap a 300 escoles installades en diverses poblacions, totes provinents de la casa matriu de Granada.

En l'espai d'aquests vint-i-tres anys ens hem anat fent càrrec de la gran empresa del P. Manjón, de qui directament rebíem el Butlletí i totes les fulles pedagògiques i piadoses, que són un tresor d'orientació professional i un inventari del que pot la fe, la caritat i l'heroisme d'un home del tremp del P. Manjon, la vida del qual acabà ben gloriosa, admirable i admirada.

Quin estímul hauria d'ésser per als governnts que sols s'ocupen de legislar i desorientar, sense aportar res ni recordar els veritables pedagogs!

ANTONI BUSQUETS I PUNSET

Marítima i Comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dimecres, dia 25.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Teresa Pamies», de Gijón, amb carbó.
Llagut espanyol «Grao», de Torrevella, amb cindries.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 40 passatgers.
Pailebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
Pailebot espanyol «Eduardo Weibel», de Motril, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Espartel», de Cádiz, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Isaro», de Gijón, amb carbó.

VAIXELLS DESPATXATS:

Balandra espanyola «José Cubero», amb càrrega general, cap a Castelló.
Veler espanyol «Trinidad», amb ciment, cap a Cartagena.
Veler espanyol «Caridad», amb càrrega general, cap a Almeria.
Veler espanyol «Miguel», amb càrrega general, cap a Alcúdia.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Cabo Blanco», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Almazora», amb càrrega general, cap a Vinaroç i Castelló.
Vapor espanyol «Antonio López», amb càrrega general, cap a Veracruz i escales.
Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor anglès «Volsella», en llast, cap a Suez.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus que han regit al mercat de Les Borges Blanques el dia 21 de juliol:

Blat d'horta, a 28 pessetes la quartera de quatre dobles.
Ordi, a 12 pessetes la quartera de quatre dobles.
Civada, a 11'50 pessetes la quartera de quatre dobles.
Faves, a 20 pessetes la quartera de quatre dobles.
Fesols, a 45'50 pessetes la quartera de quatre dobles.
Patates, de 2 a 2'50 pessetes els 10 quilos.
Alfans, de 40'50 a 5 pessetes els 40 quilos.
Palla, de 2 a 2'25 pessetes els 40 quilos.
Fulla d'olivera, de 4 a 4'25 pessetes els 40 quilos.
Garrofes, de 10 a 11 pessetes els 40 quilos.
Gallines, des de 6 a 9 pessetes una.
Galls, des de 4 a 9 pessetes una.
Conills, des de 2'50 a 4 un.
Ous, des de 2'95 pessetes la dotzena.
Olis d'oliva. — Fruitat extra, de 30 a 31 rals el quartà de 3'900 quilos; fi, de 29 a 30; corrent, de 27 a 28 rals.
Olis de pinyola. — Groc, de 180 a 135 pessetes la carga de 115 quilos; verd, de 120 a 125.

L'actualitat anecdòtica

LA CALOR A ANGLATERRA. — COM ASSISTEIXEN ELS DIPUTATS A LA CAMBRA DELS COMUNS

A Londres sembla que els tròpics hi hagin arribat junt amb la multitud d'americans... Ací i allí, en els carrers assolellats, sobresurten barrets de suro: són els funcionaris colonials que estan de repòs o en llicència. Però els homes amb vestit blanc o de seda crua, són en minoria absoluta. La gran majoria romanen fidels als vestits foscos i als colls enmidonats. Les dones comencen a despullar-se de bon matí: escot, braços nus i vestits prims i transparents. No és necessària una doble vista per constatar l'eliminació de les cotilles i de tots els «impediments» que generalment no es fan palesos. Al vespre, en els llocs on hi ha els teatres locals o clubs de luxe, les dones elegants van sense abrics i sense «sortiços», amb els braços i les espatlles nues. Els homes deixen el barret a casa.

Hi ha en tot això un sentit d'intimitat que en l'interior de les cases, de les oficines i dels trens esdevé cosa certa: es treballa i es viatja sense americana, sense coll i sense sabates. En tots els diaris apareixen receptes per a mantenir-se fresc i es recomana que es suporti la calor amb bon humor i sense donar-hi massa importància.

Per això no es meravella ningú de ço que diu l'«Evening Standard» que la Cambra dels Comuns ha estat «singularment lenta a adaptar-se a l'onada de la calor». Els legisladors han resistit diversos dies sense ni tan solament treure's l'armilla. Després ha estat una espècie de rendició en massa davant el termòmetre. El fet estrany és que les tres diputesses Lady Astor i les senyores Winstrongham i Phillipson han donat proves, al menys a la superfície, de major fortalesa que els homes. Es creia se les veuria comparèixer amb «toilettes» diàfanes, però han restat fidels al vestit negre amb coll i punys blancs, que ha esdevingut l'uniforme de les diputesses. Únicament Lady Astor ha fet un canvi: s'ha posat un capell de vel negre de circumferència cinc vegades més gran que la del seu antic capell.

En canvi els diputats s'han abandonat a les audàcies més xocantes: vestits blancs i grocs i camises rosades. S'ha notat que el grup laborista s'ha adherit en massa a les reformes estiuenques.

Començà el coronel Josiah Wedgwood, excellent arquitecte naval, a comparèixer vestit de roba groga. I enfront d'ell, als bancs dels conservadors, Sir Harry Brittain, que segons els diaris, no deixa escapar-se mai l'ocasió de contrarrestar qualsevol acte laborista, va comparèixer tot seguit amb un vestit un xic menys groc, però més lleuger. El laborista Jordi Hardie deixà l'armilla a casa i la moda fou adoptada instantàniament.

Així el govern, que seu al davant de l'oposició, es trobà enfront d'una colla de camises blaves, roses, blanc o bé amb ratlles de color i el partit conservador, no volent arribar a la democràcia dels «sense armilla», posà en línia un centenar d'armilles blanques i una doble quantitat de sabates blanques. A la Cambra dels Comuns l'ús americà de tenir els peus en l'aire és molt popular i l'efecte de les sabates blanques fou brillant sobre els respatllers dels bancs. Per la seva banda el Labour Party féu veure que era ric de sabates grogues.

Collectivament era difícil fer més, però hi hagué sensacions individuals de primer ordre. John Hodge es presentà vestit de cap a peus de xantung groc, pantalons blancs, capell panamà i un mocador de seda gran com una tovallola per tal d'eixugar-se la suor, i el comandant Kenworthy, «record-man» de les preguntes (una dotzena o més per sessió), sense armilla i amb una superba faixa escarlata al ventre. Semblava que no es podia sobrepujar aquest signe de l'elegància estiuenca.

Però Newbold, l'únic comunista que arribà al Parlament, el representant de Moscou, com l'anomenen, es reservà la sensació més grossa: va comparèixer sense coll ni corbata i amb el botó de la camisa descordat. Mancava per un país en el qual el coll és símbol de civilitat.

Un diputat sense coll sembla un absurd i una greu indecència. Algun diari n'ha protestat, mentre un altre ha dit: «Bah! Es millor un «sense coll» que un «sense calçons» (referint-se als «sans-culotte» de la revolució francesa).

Curiositats mundials

EL CRIM I LA MODA

La mort del president del Consell de Bulgària, Stambuliski, ha tingut una repercussió inesperada en la moda femenina d'aquell país.

Aquell governant, tràgicament assassinat, havia publicat un decret, prohibint les faldilles curtes i els talons alts. Tot just es va escampar la notícia de la seva mort, les dones es van precipitar a casa de les modistes i a les sabateries, per a comprar sabates de taló alt i fer-se fer faldilles tot el més curt possible.

Els sabaters i les modistes troben que la revolució que ha produït la mort de Stambuliski, ha estat un gran bé per al poble búlgar.

LA LLEGENDA DEL TSAREWITCH

Hi ha moltes persones que dubten de la història, i accepten a ulls clucs qualsevol llegenda. D'ací que les llegendes estiguin sovint més sòlidament arrelades que la història.

La llegenda que el fill del Tsar no fou assassinat sembla de les destinades a durar, si bé prenent aspectes canviats. Darrerament, el director de la «Gaseta de Charleroi» ha explicat en un article ue havia rebut la visita del Tsarewitch en persona el qual li havia explicat com els assassins l'havien perdonat per llàstima, i com havia pogut fugir de Rússia, evitant caure a mans dels que no tenien llàstima de res.

I per tal de burlar la persecució dels bolxevistes que el recercaven afanyosament per «montes et colles» de Rússia i d'Alemanya, s'havia refugiat a França, on vivia tranquil·lament amb nom suposat.

El director de la «Gaseta de Charleroi» sosté que tot això és veritat, ens dubte perquè deu estar completament segur de la mansuetud dels seus llegidors.

LA PENITENCIA EN EL PECAT

Els diaris de Londres diuen que s'ha declarat una intensa epidèmia de verola a Gloucester, on, de resultes d'una campanya contra la vacuna gairebé ningú s'havia vacunat.

Els habitants de Gloucester troben la penitència en el pecat.

I heu's ací que el doctor Cutoliffe proposa una idea nova. Tota vegada que els hospitals antiverolosos són plens de persones que no es van fer vacunar, no és just que la Municipalitat pagui la desídia llur. Per consegüent, que paguin els mateixos malalts.

Aquest doctor és un socialista al revés, i certament dels més perillosos. Si cada un dels habitants del món havia de pagar les bestieses que fa, molts s'arruinarien.

EL PASSAT QUE TORNA

Els pagaments en espècies que foren la forma primitiva del comerç, tornen a estar en vigor.

A Szolnok (Hongria), hi ha un teatre, on les localitats millors valen 70 corones or. I com que els ous valen 76 corones un, els funcionaris del teatre prefereixen vendre una localitat per un ou.

A l'efecte, a les taquilles hi ha paneres on hi diposita un ou el qui vol una localitat bona.

I, en compte de fer trincar aquesta moneda», per saber si és rebedora, puix n'hi ha de rebutjable, la miren contra claror.

LLISTA ROJA

A París hi ha una llista roja.

Malgrat aquest nom, la llista no té res que veure amb els bolxevistes ni amb els comunistes. Procedeix senzillament de Telèfons.

Hi ha una colla d'abonats, persones conegudíssimes, personatges de primera fila, que es troben amb què el telèfon que tenen a casa no els deixa viure; perquè, a cada dos minuts els estan trucant amb qualsevol pretext, i només pel gust de dir després vanitosament, «he parlat per telèfon amb el senyor Tal».

Per a eximir-se d'aquest suplici, les esmentades persones han demanat que el número del seu telèfon, i en conseqüència llur nom, no figuri en la llista general. Per això figura en una llista suplementària, la llista roja, solament existent en els centres oficials.

Els inscrits en aquesta llista troben que el sistema és de primera.

Els esports

MARITIMES

C. N. Barcelona-Ferencvarosi Torna-Club.—El tercer festival que ens fou ofert dimarts pel C. N. B., amb el concurs del «Ferencvarosi Torna-Club», es veié tan concorregut com els anteriors, però els resultats esportius no estigueren al nivell de les altres vegades.

Començà amb un partit de polo, entre els equips A i B del Club, dominant el primer i guanyant per 4 a 0.

Una prova de 100 metres over internacional, fou molt disputada en la primera meitat, però En Sereny agafà lleuger aventatge als 50 metres, seguint-lo En Trueta, fins a la darrera recta, que fou passat per En Wertessy, classificant-se: Sereny, 1' 21"; Wertressy, 1' 27"; Trueta, 1' 30"

Els salts de palanca a diferenes alçades, foren executats per En Tort, En Nagy i En Nants, agradant força a tothom, però molt especialment els de l'Ulió, jovenet deixeble d'En Chistiansen, campió de l'any passat qui fou ovacionat en saltar de 3 i 5 metres amb gran correcció i justesa meravelloses.

Els 200 metres relleus foren disputadíssims, fent els nostres ús de tot llur entusiasme, per sostenir l'empenta dels hongaresos, guanyant, però, l'equip d'aquests, format per Wentz, Sereny, Machan, Wertessy i Harvath, en 2' 40", fent els nostres Berdemàs, Bretos, Ferrer, Peradejordi i Pinillo, 2' 44" 2/5.

A seguit, es féu pn partit de posh-ball aquàtic, per primera vegada aquí, seguint les regles del terrestre, divertint-se tothom de debò en veure la lluita dels nedadors contra la gran pilota i guanyant l'equip blanc per 8 punts.

Finalment, es féu el partit de polo, però contra els formidables hongaresos el Club presentà l'equip amb grans modificacions, format per Cruells, Tusell-Rosich, Basté-Trigo-Puig-Gelart, i en trobar-se el darrer indisposat i la manca de cohesió de tots fou que fossin notablement dominats, guanyant els forasters per 7 gols a 1.

Ahir van marxar els hongaresos, havent declarat que enlloc havien trobat en un Club la resistència oferta pels nostres nedadors i el seu entusiasme, el qual permet esperançar que si continuen treballant, poden fer un brillant paper en els Jocs Olímpics de l'any vinent.

Per als dies 7 i 9 d'agost anuncia el Club la vinguda del «Brussh Swiminng.

Campionats de Barcelona de Natació. — Diumenge propvinent, a la tarda, tindrà lloc, a la piscina del C. de Natació Barcelona, els campionats de Barcelona de Natació, organitzats per la Federació Catalana de Natació «Amater»

La implantació d'aquests Campionats respon a la importància que cada dia va adquirint la natació entre els altres deports.

La inscripció dels nedadors dels C. NC. Barcelona, C. de Mar, C. N. Sabadell, C. N. Atlètic i C. N. Pop, els quals, durant l'estada a Barcelona del «Ferencvarosi Torna Club» han rebut tan pràctics entrenaments, fa preveure una emocionant lluita.

L'Ajuntament de Barcelona ha donat aquest Campionat d'un magnífic trofeu, per a ésser disputat el diumenge entre els neadors dels Clubs indicats. En temps oportú s'indicarà a quina prova serà destinat aquest premi.

ATLETIQUES

Campionats de Catalunya. — Gentilment ofert per la seva Junta Directiva, els Campionats de Catalunya d'Atletisme se celebraran al camp atlètic del F. C. Barcelona, el dia 5 d'agost propvinent.

S'està confeccionant un artístic cartell anunciador dels Campionats que serà repartit amb profusió a totes les delegacions de la Federació.

Tarragona ha promès enviar un fort equip d'atletes, amb marques superiors al mínimum exigit per la Federació Biscaina per als Campionats d'Espanya, i entre els quals sorgirà gairebé segur algun campió català.

Per la seva part, el Comitè de Girona i Lleyda s'apressen a organitzar proves eliminatòries entre llurs atletes, per a veure si s'aconsegueixen marques apreciables. El primer Comitè, és molt probable que enviï atletes llançadors, els quals té un bon equip.

CONSTRUCTOR D'OBRES
Maquinària per a la construcció amb ciment, de blocs i totxos de la casa
L. VANDER I C.º - MILÀ
REPRESENTANT: J. Pratginestos de Bonaparte
Gran Via Layetana, 21, segon - BARCELONA - Telèfon 4568 A

LES TERRES CATALANES

SABADELL

RAMONET, O LA FIRA DE SANT JAUME (segon conte trist)

II

Els esdeveniments d'avui han tingut per moment inicial una petita divergència d'apreciacions entre el Ramonet i la seva mare. El Ramonet s'ha llevat com cada dia i ha pres el desdejuni amb una certa voracitat. Després ha quedat meditatiu. La seva mare ho veu i pensa: — Malament, avui tindrà mal dia — El Ramonet té les celles una mica arrugades com si volgués concretar bé una idea amb la pressió del front. I és que el Ramonet s'encoratja. S'encoratja tot i sabent que no en té necessitat del coratge. Però ell, ultra la intuïció, té experiència. Té, sobretot, un alt desig de quedar bé i de no malmetre les coses. Ja sap que el que pensa és absolutament legal. Sap també, però, amb quina mena de gent ha de tractar. Té davant seu l'exemple d'altres experiments no reeixits. I vol assegurar-se. Amb una ràpida llambregada sospesa les seves forces i els seus recursos. Es veu enèrgic i, en un moment que la seva mare està d'esquena, se la mira francament provocatiu.

* * *

—Ves a posar-te les ulleres al moment! — El Ramonet té un surt. Estava divagant. — Les ulleres, les ulleres...—pensa—Sempre et surten amb estirabots. — Les ulleres són per al Ramonet com una mena d'atuell infamant. Portar-les sempre, representa per a ell tenir al davant la prova de la victòria més illegal dels seus pares. Perquè un dia en llegir un pètol va equivocar dues paraules, la seva mare va dir: — Aquest xicot es torna curt de vista. — Aquest dia va començar el més afrós calvari de la vida tempestuosa del Ramonet. El van dur a casa d'un metge, i el metge va dir que tenia els ulls més clars que l'aire. La seva mare, però, va insistir, citant fets. El metge va dubtar un xic. Una setmana més i el Ramonet ja tenia ulleres. Va haver-hi una lluita aferrissada per fer-les-hi posar. El Ramonet es sostenia amb energia. Estava segur de tenir raó i no dubtava del triomf. Amuntegava els arguments amb una seguretat i amb una confiança en si mateix, que desorientava els seus adversaris. La seva mare tenia un gran enginy per a teixir sofismes. Però en Ramonet era un Sòcrates de cinc anys, i la seva lògica severa, rodona i aplomada, i el seu criticisme perspicaç i destructiu triomfaven en tota línia. La lluita es sostenia en un pla de cordialitat i tenia tots els aires d'una discussió acadèmica. Per a assegurar més els seus arguments, en Ramonet va escriure en un paper unes paraules microscòpiques, i les va plantar a la paret. Estava decidit a utilitzar un mètode ilegal per a aterrar els adversaris, i la consciència no n'hi feia cap retret. Des d'una distància respectable va llegir les paraules escrites. Naturalment, no les veia. La seva mare semblava donar-se definitivament per vençuda. Però el pare va veure el truc. Va cridar el Ramonet, va donar-li dues bufetades, i l'hi va fer posar les ulleres.

* * *

Des d'aquell dia la vida del Ramonet va ésser una constant rebel·lió contra aquella tirania. Coneixent com coneixia el nou recurs de l'enemic, va creure convenient variar en absolut de tàctiques. Utilitzaria tots els mètodes, legals o ilegals que fossin: seria implacable en les venjances, ràpid en les concepcions, àgil per a canviar de sistema. Aprendria, sobretot, de dissimular. Una guerra oberta no podia dur-lo sinó a la total ruïna. Val a dir que ell no ho pensava tot això, però inconscientment adaptava la seva conducta a les noves necessitats amb una serena assegurança camaleòntica. D'ara endavant era precís ésser astut. Les vegades que per voler obrar amb massa rapidesa prescindia d'aquestes coses, havia rebut desenganys i paternals bufetades. Sabia que fer el bot i arreglar-se-les de manera que l'enemic es cregués que era justificat, podia ésser una victòria no pas menyspreable. Coneixia les virtuts de les concessions parcials i l'aventatge del plor ben dosificat i collocat a l'hora justa i en el lloc adequat i convenient. Internament coneixia el seu pare. Li tenia cert temor. No s'amagava l'arbitrarietat de la seva lògica. Sabia que li agradava aguantar el punt. Sabia que substituïa les raons per sofismes, que utilitzava la ironia com a recurs oratòric, que en lloc de donar arguments donava bufetades. Pobre Ramonet, què coses que sabies!

* * *

(Arribat en aquest punt, em veig en la necessitat de confessar que l'espectacle de les aventures del Ramonet m'enterneix més del que voldria. Perdoneu, doncs, si deixo per a demà la narració verídica i exacta d'una de les fetes més insignes de la vida amarga de l'heroi.)

WHITE

Empordá

ROSES.—La nostra vila es veu enguany molt concorreguda de forasters que venen a fruir de les delicies naturals d'aquest indret.

Són moltes les famílies de Barcelona, Girona i Figueres que s'han traslladat aquí a passar-hi la temporada estiuenca.

Entre altres estiuegen aquí els senyors Dr. August Pi i Suñer, En Pere Rahola i Molinas, el Dr. Ricard Falp, el Dr. Lluís G. Pla, de Girona, En Salvador Murtra, el marquès de Lliñás i molts d'altres.

—Aviat tindrà lloc la festa major d'aquesta vila.

—Ahir tingué lloc un partit de futbol entre el Roses F. C. i «Els Folls», de Figueres, vencent l'equip local amb molt d'aventatja.

Els figuerencs jugaren desmarcats tota l'estona.—Corresponsal.

TAQUIGRAFIA CATALANA
DE
J. ELIAS JUBERT
El millor llibre de taquigrafia
De venda en totes les llibreries en la nostra Administració

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

—

Camp d'aviació militar

L'alcalde ha acompanyat el general Echagüe, cap de les forces aeronàutiques espanyoles i el Governador militar a visitar les planúries de La Cervera per a veure si són a propòsit per a establir-hi un Camp d'Aviació Militar.

Altres noves

Les Brigades municipals han posat canonades de conducció d'aigua als carrers del Nord i Mur de l'Estació.

—Els veins de la barriada de la Bordeta han continuat la seva Festa Major amb balls a la societat «Renovació» i altres actes.

Han demanat a l'Ajuntament les banderes i altres ornaments per a donar més solemnitat als actes que fan.

—Al Camp d'Esports han jugat el Joventut i el Fortuna de l'Espanyol, guanyant els lleydatans per dos a zero.

—Al camp de la Penya Deportiva Salvat han jugat els dos Reserves de la Penya, per a fer una selecció de jugadors que han de passar al primer equip.

—L'autor de les ganivetades donades ahir a l'Estació al soldat ferroviari, de que ja donarem compte, és un venedor ambulant de perfumeria. El ferit Morón, continua greu.

—S'ha suspès la caravana que s'organitzava a Lleyda per anar a la Fira de Mostres de Sant Sebastià, perquè la Companyia del Nord no ha pogut oferir el material necessari.

Pla de Bages

NAVAS.—El dia 19 del present mes arribà a aquest poble, procedent de la capital, una colònia escolar de noies a càrrec de les professores senyorates Na Joaquima Martínez i Na Carme Carbó. A l'estació les esperaven les autoritats locals, els collegis de nois i noies i una munió de curiosos, i després de les salutacions de rúbrica fou acompanyada la colònia a l'estatge destinat a l'efecte, que és una de les espaioses sales i jardins de la nostra entitat nacionalista, Ateneu Navassenc.

Tots aquests dies les colonistes fan correries per les pageses d'aquests formosos encontorns, essent arreu obsequiades pels nostres infants i benemèrites dames.

La Costa

CALDES D'ESTRACH.—Divendres, a la nit va celebrar-se al saló teatre del Casal Català l'anunciat recital pel notable pianista Nin de Val.

Les condicions del senyor Nin, ja conegudes, fan que l'elogi que pogéssim fer-li sobri dient solament que el públic selectíssim, encara que escàs, que acudí a la sala, escoltà amb fruïció i religiós silenci la mestrívol interpretació de les obres que integraven el programa, fent-se remarcar en gran manera per l'acurada execució en la dificilíssima Sonata en fa sostingut de Stojowski i pel sentiment amb què executà la coneguda Marxa Fúnebre, de Chopin.

Molt bé pel senyor Nin que deixa entre els qui l'escoltarem un bell record, i molt bé també pel Casal Català que en el que va d'estiu ha ofert als seus socis protectors i al poble de Caldetes, ben sovint segons els seus mitjans, unes revetlles, unes funcions teatrals, uns moments musicals fugacíssims i inoblidables amb un esforç, amb una voluntat i amb una delicadesa que uns i altres, els forasters i els caldetencs, potser amodorrats per la xafogor estival, no han sabut ben copsar ni correspondre.

—Es empedrada en una llarga extensió la carretera de França en el nostre terme. Sabem que s'empedrarà tot el terme. Fa bó de veure com es treballa per Caldetes i es fa una millora tan important després de tants anys de repòs, i ens plau felicitar dés d'aquests planes els iniciadors i portadors a cap de tan útil obra. Almenys si s'ha trigat molt a l'últim s'ha fet una cosa ben feta.

—Hem tingut el gust de saludar al Casal Català alguns socis protectors de l'entitat, entre ells i en primer terme el senyor baró de Güell. Han vingut, complint la promesa feta, a visitar les escoles que amb la seva ajuda econòmica pogueren muntar-se l'any darrer i a oferir el seu ajut moral i material pel curs vinent.

Són pocs, però el seu acte, naturalíssim, ha merescut lloances justificades ja que encara que foren els fundadors de l'entitat i, per tant, li deuen la força moral que amb la seva prestigiosa presència li prestem, cal fer-se càrrec que el Casal és lluny del Casino, dissortadament, i fa molta calor en aquest temps Mercès! Benvinguts i a reveure!

—L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha augmentat la subvenció que donava a les escoles del Casal Català.

Ripollès

SANT JOAN DE LES ABADESSES. — Dijous, 19 del present, a dos quarts d'onze del matí, arribà la colònia escolar de noies de l'Ajuntament de Barcelona. Tot el poble, que veu amb molta simpatia l'estada de la colònia a aquesta vila, esperava les petites escolars ja que a tal faisó havien estat convidats per l'autoritat, mitjançant una crida, com també foren invitades totes les autoritats constituïdes, comissió d'escoles, mestres, metges, veterinari i farmacèutic, que anessin a l'estació per a rebre'ls.

Tot el poble es desvetllà per a obsequiar la colònia i les seves mestresses, i amb goig remercia als senyors Conill i Soldevilla, als quals és degut, en primer terme, que la colònia vingués a aquesta vila.

Diumenge, 22, vingueren els senyors Turró i Palau, de la Comissió de Colònies Escolars de Barcelona, per a inspeccionar la installació de la dita colònia pel seu contractista, restant molt satisfets de la seva installació, felicitant, a l'ensems, el contractista i el senyor Conill per llur desvetllament en fer que l'estada de la colònia els sigui plaent i agradosa.

Una prova de l'afecte que sent el poble per la colònia l'han donada avui uns obrers que treballen; ja que aprofitant ésser el primer diumenge de l'estada de la colònia escolar a la vila, l'han obsequiada amb un refresc al «Bar Pirineu», resultant una alegria per als pares de família veure les petites escolars i llur satisfacció.

La nostra més coral felicitació als anònims treballadors que el descans de llur penós treball, pensen amb l'alegria que poden donar a les petites escolars i mares en l'esdeveni-dor.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

—

Campanya moralitzada

Es digna de tota lloança la campanya en pro de la moralitat dels costums que està fent el governador nou senyor Josep Feliu. Persegueix i castiga severament tots els que es dediquen a robar per mitjà dels jocs d'envit i d'atzar, privats per les lleis; persegueix les publicacions immorals que sols serveixen per a corrompre el jovent, excitant les passions bestials, i ha fet tancar tots els cabarets i music-halls i cafès de cambreres, que no són més que cataus de pornografia.

Ara fa gestions amb els comerciants i grans proveïdors, per arribar a un abaratiment de les subsistències.

Desgràcia automobilista

Aquesta tarda passaven per la carretera de Valls En Josep Farrer, de Puigpelat, amb els seus amics de Tarragona Antoni Fusté, Carles Salvador, Josep Maria Revés i Ramon Perelló en l'automòbil del primer i han tingut la desgràcia de bolcar i anar a la vora de la carretera, per haver-se'ls reventat un neumàtic.

El primer ha resultat amb la clavícula trencada i altres ferides greus, els altres tots ferits, encara que els darrers solament contusionats.

Els tres primers han estat portats a l'Hospital de Tarragona amb l'automòbil del senyor Coll de Valls que encertà a passar.

Noves societats

Al Govern civil han posat nota de presentació als estatuts del grup excursionista «Muntanyenc» de Tarragona, el qual inaugurarà les seves excursions els dies 28 i 29 anant al Montserrat.

També han posat la mateixa nota als del «F. C. Montblanquí» secció de la floreixent Joventut Nacionalista de la capital de la Conca de Barberà.

Millora

Notablement millorat, ha sortit cap a Mallorca, acompanyat de la seva mare, l'arxiver de la Delegació d'Hisenda i escriptor notable don Joan Pons i Marquès.

President honorari

El Casal Gandesà ha pres l'acord de nomenar President honorari al diputat a Corts Nacionalista per Gandesa don Carles Maristany.

Nous Pomells

Diumenge foren constituïts a Montroig els nous Pomells de Joventut «Jovencells del Camp» i «Regina de la Roca». El seu local social era ple d'entusiasta concurrència.

Concert

Avui ha donat un concert extraordinari la banda del regiment d'Almansa a la Rambla de Sant Joan.

BIBLIOTECA TEATRAL

Ha sortit el tercer volum:

MATILDE D'ANGLATERRA

del poeta FERRAN SOLDEVILA

premiada en el concurs d'enguany de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic

Un bell volum de 100 pàgines
Preu per exemplar: Ptes. 1'25

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A.
Escudellers, 10 bis, entresol, i a totes les bones llibreries.

BIBLIOTECA LITERARIA

HA SORTIT

EL MEU AMIC PELLINI
I ALTRES CONTES

de PRUDENCI BERTRANA

Novíssim recull de les millors produccions del nostre fort prosista, dignes del celebrat autor de «Els Herpis»

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A.
Escudellers, 10 bis, entresol, i a totes les bones llibreries.

ANUNCIS D'ESPECTACLES

TIVOLI
El teatre més fresc de Barcelona
Companyia de vodevil
i grans espectacles
SANTPERE - BERGES
Primera actriu ASSUMPCIO CASALS
Avui, dijous, tarda, a les cinc, a preus populars. BUTACA, 2 Pessetes.
El formós vodevil en tres actes, de Louis Verneuil, traducció d'Amichatis,
VOSTE, SERA MEVA!
De gran broma. Nit, a les deu. L'indiscutible èxit d'aquesta companyia,
BAIXANT DE LA FONT DEL GAT o LA MARIETA DE L'ULL VIU
Evocació de la vida barcelonina de l'any 1840, en quatre actes i sis quadros, d'Amichatis i Màntua. — Demà, divendres, tarda, a preus populars: BAIXANT DE LA FONT DEL GAT o LA MARIETA DE L'ULL VIU. Nit: VOSTE, SERA MEVA! — Dissabte, a la tarda: LA POMA. A la nit, i diumenge, tarda i nit, la grandiosa obra de Joaquim Montero,
CLAVE
Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats
Convertit en el cinema més fresc de Barcelona. Cada dia el sobre de la sort amb les consabudes
VINT-I-CINC PESSETES
Avui, dijous, sessions a dos quarts de cinc de la tarda i a les deu de la nit. Segona jornada de la sèrie alemanya en tres jornades
A LES URPES DE LA BANDA
projectant-se, també, la sentimental pellícula marca Ambrosio, en quatre parts, interpretada per Maria Rosario, LA PAPALLONA DE LA SORT, i altres. El cartell no pot ésser més suggestiu. Esberjo, emoció, bellesa, fixesa, i amb el sobre de la sort de 25 pessetes al qui li toqui.
Entrada única, 50 cèntims. Regalades totes les localitats.

ELDORADO
Companyia cómico-lírica
PRADO-CHICOTE
Temporada popular. Preus econòmics
Avui, dijous, tarda, a les cinc. Nit, a les deu. L'opereta e nun acte, dividit en tres quadros, lletra de Perrin i Palacios, música dels mestres Nieto i Jimenez, EL BARBERO DE SEVILLA, per la primera tiple cantant Gabi Derba, 29 i 30 representacio de BARCELONA SE DIVIERTE. Exit ressonant i definitiu, prenent-hi part l'eminent tenor EMILI VENDRELL, per al qual el mestre Alonso ha compost el formós himne de l'exposició en BARCELONA SE DIVIERTE cantant, demés, selectes cançons del seu repertori. GRAN SARDANA, etc. — Demà, divendres, tarda i nit, EL BARBERO DE SEVILLA i BARCELONA SE DIVIERTE.

TEATRE COMIC
Avui dijous, tarda, a dos quarts de cinc. TOROS DE PUNTA i EL ANILLO DE HIERRO. Nit, a les deu. Exitàs de la farsa lírica en tres actes, ¡AVE CESAR!

Gran Teatre Espanyol
Avui, dijous, 26 de juliol. Nit, a les deu. EL GRAN RAYMOND, amb el seu meravellós experiment
UNA DONA SERRADA EN DOS!
Demà, divendres, a la nit: EL GRAN RAYMOND

Teatre Barcelona
Coliseu de varietats. - Telèfon 514 A. 10 úniques sessions populars, 10.
Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Projecció de notables pellícules. Exit de la famosa TROUPE PORTUGALIA, cants i balls, fados lusitans. Succés del celebrat i fantàstic «illusionista» JOHANNYS. Grandiós i positiu èxit de la eminent i formosíssima cançonetista CONSOL HIDALGO. Nou, selecte i exclusiu repertori. Fastuosa presentació. Ovacions delirants.

PALACE CINE
Gran Saló de Moda
Avui, dijous, tarda i nit. Formosos programes projectant-se els preciosos films: DEUTES DE TRIQUITRAQUE, GAT PER LLEBRE, EL PACIFIC ENFUTISMAT, TRAGIC PESOMBRE, i reposició de la grandiosa pellícula SOTA DUES BANDERES.

Diorama
Programa per a avui: UNA BONA AMBAIXADA, interessant superproducció del programa Ajúria. UNA DONA SENSE IMPORTANCIA. STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA, vuitena jornada, per George Walsh. LA FILLA PERDUDA, còmica de gran broma.

PARC
Esport i Atraccions
Avui, dijous, nit, a les deu.
BOXA
SEMIFINALS DEL CAMPIONAT AMATEURS.
PISTA DE GEL
TRES SESSIONS DE PATINATGE CADA DIA
Jazz-Band Verdura. Acurat servei de Café-Restaurant.
Entrada de passeig, 1 Pts.

Saló Catalunya
El local més fresc de Barcelona
Avui, dijous, grandiosa estrena de Programa Ajúria: BOGERIA DE JOVENTUT, per Irene Castel. Represes: L'ALIGOT, per Charles Ray. MODA I COR, formosa comèdia. QUESTIO DE SASTRE, còmica. — Demà, divendres. Moda. Reestrena: UN COW-BOY A NOVA YORK, per William S. Hart.— Diumenge, a la nit, gran estrena del Programa Ajúria: EL TESTIMONI DEFENSOR, per Elsie Ferguson.

Cine Princesa
Gran via Laietana. - Telèfon 1371
Tocant a la Plaça de l'Angel
EL LOCAL MES FRESC I COMODE
Avui, dijous. Estrenes: STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA, novena i última jornada. LA FABRICA. LA GRAN NIT. EL REI DE LA GIMNASTICA. A LA BONA DE DEU.

Fronto Principal Palace
Avui, dijous, a la tarda, no hi ha partit. Nit, a un quart d'onze. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. Primer: GERMANS VICENTE contra OLASCOAGA i URQUIDI. Segon: per aplaudits pelotaris.

TURÓ PARK
PARC DE MODA
Immensos jardins
Grans atraccions
Avui, nit, repetició de l'emocionant espectacle
El Bòlid Humà
que es deixa anar des de 30 metres d'altura.
Concert per la **Banda de Caçadors de Plasència**. Café - Restaurant de primer ordre.

Molts
ACCIDENTS IMPREVISTOS
poden ésser fatals si no es té ben aprop un remei d'urgencia

En totes les cases, en lloc preferent, deu haver-hi **sempre** una botella de
Aigua Oxigenada VOLCÁN
Un cop, una ferida, una lesió no s'endanya si es renta desseguida amb aquest remei senzill i d'efectes immediats

Dipositaris: J. URIACH I Cª Bruch, 49
FARMACIES PRINCIPALS

LLOGO A MADRID
Grans locals per a indústria amb apartador i vies per a descàrrega dels vagons en els mateixos locals. Escriure «FONTECHA». Los Tiroleses. Apartat 40, MADRID.

Comandes
Delineant jove
s'ofereix. Dibuix mecadors o arquitectura. Tallers, 68, principal, primera.

Desitjo soci
amb 11.000 ptes. per a negoci establert per anys i de positius resultats, podent-se portar ell mateix el negoci senseintervenció d'operaris. Escriure 4782, Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16, (anuncis).

Moso per la venda de plàtans
es necessita per a magatzem important, molt entès venda de plàtans. Precisi indiqui cases en que hagi treballar, referències i pretensions. Escriure 396. Rambla Estudis, 5, Anuncis.

Modista fantasia
i blanc a domicili. Baixada Sant Miguel, 2 bis, porteria.

Falta un jove
de 17 a 18 anys per a recados. Llorens Germans, Rambla de les Flors, 80.

Corredor
per la plaça de Barcelona actiu i que conegui clientela i article de mocadors de butxaca. Calen bones referències.—Carrer d'Aragó, 320.

Vendes
Joies d'ocasió
Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.
Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Es ven
Per absentar-se de Barcelona, gran pensió acreditada de gran esdevenidor, consta de dos pisos principals, 17 habitacions, lloguer 250 ptes., prop de la Rambla: per a més detalls escriure a A. P. M. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16. (Anuncis).

Venc maquinària
Vulcanització neumàtics i cámares. 2.000 ptes. Sant Gil, 23.

C. capdals
refact. arriu relog. Alfons, 57.

Piano d'ocasió
Corders, 13, botiga.

Senyoreta formal
de 30 anys i il·lustrada, desitja col·locar-se per a cuidar una persona sola o estar al cuidado de nenes de 4 a 10 anys. Escriure 4806. Rambla Flors, 16 (anuncis).

En torre
Espaioses habitacions amb o sense pensió, lavabo d'aigua corrent, bany, jardí, cuina feta pel mateix amo, ex-cuiner dels millors hotels, carrer Carril, 41, al cost. Baixador Muntaner.

Compres
Compro discos
de gramofon per tot son valor i passo a domicili. Sr. Vargas, Pelayo, 62, pral.

Motor
Gas pobre 10|15 H. P. amb gasògen per a llenya, compraríem d'ocasió. Raó: Basses de Sant Pere, 26, pral.

Avisos
Francès
nadiu. Classes particulars. Pelayo, 7, segon, primera.

PER A
ANUNCIAR
en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL D'INORMACIO estalviareu temps molèsties i diner. 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Lloguers
Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

PER A L'ISTIU

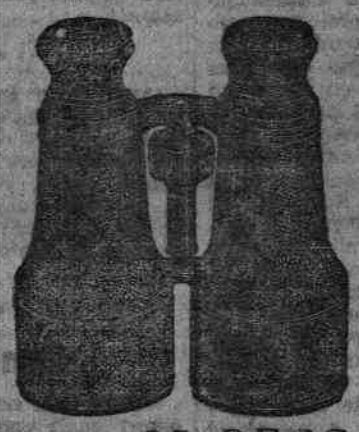

Rés més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-nos on ni la vista ni les cames podeu arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix
La Optica Medical
un binocle «tourista» estoig cuiro corretja per a posar en bandolera i amb un augment de
5 vegades
pel limitat preu de
35 PESSETES
Carles Tutusaus - Fabricant
BOQUERIA, 22 - BARCELONA

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-níquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

Es la reina de les aigües de taula la de la
VALL DE SANT DANIEL
El seu representant: Josep Pagàns, Ponent, 28

Es fan traduccions
en els idiomes anglès, francès i italià, per professor competent. Dirigir-se a «LA VEU», 43.

Habitació
sols a dormir. Cedeixo a jove amb referències. Dr. Dou, 11, segon, 1.ª (Visible de 3 a 6).

Dispeses
Una habitació
per 1 o 2 senyors, sols a dormir. Tallers, 68, pral., 1.ª

La Mutual Agrícola de
Propietaris, S. A. per a l'extracció de latrines. Dirigir-se, per a avisos, al Passeig de Sant Joan, 90, 1.er, 1 telfs. 1578 S. P. 1529 H.

CITROËN
L'automòbil més econòmic de cost i entreteniment
5.500 Pts.
AGENTS: **Autolocomoción, S. A.** - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELÈFON 422 G.

L'ALIMENTACIO del MALALT

sabeu la importáncia que té?

La malaltia és una batalla entaulada entre el malalt i el microbi que vol aniquilar-lo. Alimentar el malalt d'una manera apropiada i enérgica és donar-li vigor per a lluitar; és posar-lo en condicions d'ésser ell el que guanyi la batalla y, per tant, de curar.

L'essència de vaca **BRAND** i l'essència de pollastre **BRAND**

s'han creat per alimentar malalts i han donat a la casa **BRAND**, de Londres, fama universal. Són, aquestes essències de vaca i de pollastre, una gelatina exquisida, que es pren tal com està en el pot, dues culleradetes per hora, però respectant sempre el que disposi el metge. Poden donar-se als malalts qualsevol que sia llur estat i febre. S'absorbeixen ràpidament i produeixen una acció segura sobre el sistema nerviós i el cor, conservant el malalt les seves forces i facultats mentals meravellosament.

No deixen cap residu, i per això poden donar-se fins quan es tem perforació o hemorràgia intestinal, podent així alimentar-se el malalt admirablement, sense córrer cap perill.

Exigeixi's el pot en espanyol, embolicat amb paper verd, i el nom dels importadors exclusius: Sebastià Tauler i C.ª, Montera, 18, Madrid.—Barcelona, Passatge Església de la Concepció, número 1

LA VENEN: Vicens Ferrer i C.ª, Plaça Catalunya, 12; Dr. S. Andreu, Rambla Catalunya, 66; Segalà, Rambla de les Flors, 14; Farmàcia de la Creu, Escudellers, 75; Vídua Alsina, Passatge del Crédit, 3; Salua, Fontanella; 7, Fill J. Vidal i Ribas, Rambla de les Flors, 23; S. Pijoan, Girona, 70; Societat Anònima Monegal, Portal de l'Angel, 14, i Princesa, 23; Establiments Dalmau Oliveras, Plaça Universitat, 8, i Ronda Sant Antoni, 1; Farmàcia Tarrés, Carme, 84; J. Viladot, Rambla Catalunya, 56.

El Anuario de la América Latina

y los anuncios que publica

recorren el mundo entero

El Anuario de la América Latina constituye el medio más eficaz para el fomento del comercio hispanoamericano. — Es la única guía comercial que contiene todos aquellos países y la más completa en su género

Contiene más de dos millones de datos (señas) del Comercio, la Industria, Agricultura, etc., etc., de las veinte Repúblicas Iberoamericanas, Puerto Rico e Islas Filipinas

12 MAPAS primorosamente editados en colores

Publica, además, una nutrida SECCIÓN EXTRANJERA con señas de las Casas más importantes de casi todos los países del mundo

Dos tomos sólidamente encuadernados: 75 pesetas

Franco de portes en toda España

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.

Sección P. — Consejo de Ciento, 240. — BARCELONA

La Puda de Banyoles

Aigües sulfhídriques, sulfhidratades sòdiques, silicatades i radioactives. Anàlisi del Dr. Oliver i Rodés

Són les que contenen més sílice col·loidal i silicat sòdic.

La Puda de Banyoles, per les seves sales d'inhalacions i polvoritzacions, departaments de banys i dutxes, és dels millors d'**Espanya.**

La seva temporada comença a 1.er de maig i fineix a 31 d'octubre.

Produeix miraculosos efectes: En les dolències de la pell, en l'escrofulisme i pretuberculosi, en les afeccions cròniques de l'aparell respiratori, en la litiasi renal, en la faringitis de caràcter artrític i altres manifestacions de l'artritisme.

Per als avariòsics i mercurialitzats, les aigües de Banyoles son substitutives de les d'**Archena.** En tres hores es va de Barcelona a Banyoles, trobant-se situada **«La Puda»** a prop del seu formosíssim llac, de vuit quilòmetres de perímetre.

Santa Fe del Montseny

(LA SUISSA CATALANA)

Grans Hotels d'En Ll. Español

A 1.140 metres d'alçada. Panorama espléndid. Muntanyes pintoresques. Excursions atractívoles. Temperatura deliciosa. Gran confort i servei acurats. Habitacions amb cambra de bany. Servei d'un autòmnibus de l'Hotel a l'estació de Sant Celoni. Per a informes al mateix Hotel.

Telèfon 49 de Sant Celoni.

Edat crítica

Epoca perillosa per a les Dones

En molts casos la persona sofreix calor a la cara, sufocament, migranyes repetides, estrenyiment, debilitat, angúnia o neurastènia. Les pèrdues són irregulars, blanquinoses, de vegades molt abundants, podent arribar fins a l'hemorràgia. Quan s'acosta el moment de la seva aparició els fenòmens congestius augmenten d'intensitat i originen greus inquietuds. La sang pertorbada demana que se l'ajudi, i s'ha d'escoltar el seu prec. S'imposa un regulador de les funcions uterines i a aquest efecte el cos mèdic recomana sempre l'empleu del

DEPURATIU RICHELET

l'ús regular del qual durant aquest període crític restableix normalment les regles fins al moment que aquestes cessen a poc a poc, desaparexent totalment a la fi i sense deixar cap pertorbació ni malestar. L'eficàcia d'aquest medicament s'exerceix encara amb més rapidesa i amb seguretat absoluta en el tractament de les crisis reumàtiques i gotoses, manifestacions varicoses (varices, úlceres varicoses i flebitis), malalties de la pell, impètig, granallades, herpes eczema, psoriasi, etc.) que constitueixen el trist acompanyament de les dones en aquests momenetes crítics.

Cada flascó va acompanyat d'un fascicle ilustrat. Es ven a totes les bones farmàcies i droguerles. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França.)

Resultat segur

Salut : Força : Vigor : Joventut

HISTOGÈNIC PUIG JOFRÉ

L'ideal delsreconstituents. Rehabilitadesdeles primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANÈMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES

Vintanys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

—¿Que esencia gastas tan fina que tan bien huelen tus manos?
—La que tú me regalastes de casa **Cortés hermanos.**

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50.—Crema, 2'50.—Polvos, 3'50.—Aigua catalana, 5'50. Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 15 ptes. segons frasco. Locions pera! cabell, 4'50, 6'50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jasmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció. 4'50, 7'50, i 20 ptes., segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

CATARROS

antiguos y recientes

TOSES, BRONQUITIS

CURADOS RADICALMENTE por la

Solución Pautauberge

que procura **PULMONES ROBUSTOS** y preserva de la **TUBERCULOSIS**

L. PAUTAUBERGE, 10, R. de Constantinople, PARIS

Fàbrica de teixits

Per ampliació de negoci, es desitja soci que disposi de 50 a 75 mil pessetes, amb cooperació personal per encarregar-se de la caixa. Producció venuda tot l'any a casa de gran solvència. Per detalls, escriure: Tiroleses, núm. 13.825.

Vilanova i Geltrú

Al passeig de Ribes Roges tocant al mar, es construeixen **xalets** per a la venda. Informaran: G. Vivancos, carrer del Teatre, núm. 15

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Del darrer atemptat

Ahir a la nit s'assegurava que el jutge especial que instrueix sumari per l'agressió a l'advocat senyor Seseras, havia posat en llibertat vuit dels detinguts i havia declarat processats els altres quatre.

Sembla que aquests no han pogut justificar l'empleu del temps el vespre de dissabte.

Míting sindicalista

Ahir a la nit es va celebrar al Teatre Nou, el míting convocat per la Federació local.

El teatre estava ple a vessar i la temperatura era asfixiant.

Va presidir el company Rueda, del sindicat únic del vidre, i van parlar els sindicalistes Marcó, Peyró i Pestanya.

Els oradors van explicar el desenrotllament de la vaga de transports, van censurar com de costum l'actuació de les autoritat i d la Federació Patronal i van censurar alguns diaris per haver publiat noticies que creuen que els perjudiquen.

En Pestaña va assegurar que quan la comissió de la F. L. va anar al govern civil a declarar que acceptaven les condicions dels patrons, el governador va exigir que donessin per acabades les vagues del Metro, dels vidriers i dels rajolers, a la qual cosa la comissió no hi va accedir.

Va animar els obrers que persisteixin en son entusiasme pel sindicat únic, sense descoratjar-se pel fracàs de la vaga de transports, que no ha estat més que un accident propi de totes les lluites.

No hi va haver cap incident.

PENINSULA

CALOR A MADRID

Madrid, 26, 12'30 matinada

Avui la calor a Madrid ha estat sufocant.

El termòmetre ha marcat 44 graus al sol i 38 a l'ombra.

L'onada de calor és molt gran.

EN RECASENS A AMERICA

Demà empendrà un viatge a Buenos Aires el degà de la Facultat de Medicina i senador per la Universitat Central, doctor Sebastià Recasens.

Donarà diverses conferències a Buenos Aires, Rosario i Montevideo, i a les clíniques donarà a conèixer els seus procediments operatoris.

Si tingués temps, estendria el seu viatge a Xile i Perú, puix necessita tornar a Espanya el propvinent mes de setembre per a respondre la seva tasca universitària.

INFANTS

En l'exprés d'Andalusia arribaran demà a Madrid, procedents de Sevilla, els infants don Carles i donya Lluisa i els seus fills la infantessa donya Isabel Alfonsa i el príncep don Carles de Borbon.

Els infants es proposen passar uns quants dies amb els reis a Santander, i amb la Reina donya Cristina a Sant Sebastià.

Després aniran cap a Paris.

Com és sabut, els altres fills dels infants es troben a Ronda, on la princesa Esperança continua molt millorada.

LES CAMBRES DE COMERÇ D'ULTRAMAR

El Rei ha signat un Decret d'Estat reconeixent amb caràcter oficial les Cambres de Comerç constituides lliurement a Ultramar per espanyols dedicats a la producció, al comerç i a les professions auxiliars, que s'ajustin en llur funcionament a les disposicions que s'insereixen.

L'AMBAIXADOR IANQUI

L'ambaixador dels Estats Units que es troba estiuejant a Sant Sebastià, arribarà demà a Madrid, i ha anunciat la seva visita al ministre d'Estat.

«LA EPOCA» I EL DISCURS D'EN VENTOSA

Diu «La Epoca», en un dels seus «Ecos»:

«Per ésser el senyor Ventosa un element reflexiu i de gran ponderació, ens sorprén més el llenguatge que ha tingut en el Centre de Santa Coloma de Farnès, que demostra com s'acobla el sistema tan freqüent en els catalanistes de tenir un llenguatge a Madrid i un altre diferent a Barcelona.

Perquè hi ha pitjor ceguera que dir que ço que aquí se'n diuen problemes nacionals, solament són problemes convencionals?

El Marroc, els pressupostos, els tractats de comerç, l'ensenyament, la reforma de les lleis penals; tot això són, pel que es veu, problemes convencionals per a En Ventosa.

El senyor Ventosa diu que ell el que vol, és donar un pas més per la llibertat de Catalunya.

En llegir això, còm no hem de pensar que el que realment vol el senyor Ventosa és donar un pas envers els rebels de l'Acció Catalana per a insuflar en la Lliga quelcom de les forces perdudes?

I còm no hem de lamentar que a un efecte polític subaltern es sacrifiquin coses principals?

NOTA DE L'INSTITUT DE PREVISIO

L'Institut de Previssió ha facilitat la següent nota de la solemne sessió celebrada ahir a l'Ajuntament de Madrid per a commemorar l'aniversari de la implantació del retir obrer:

«L'afirmació dels oradors que tota Espanya prenia part en la festa de previsió social, es veia palesament comprovada pels centenars de telegrames que hi havia a la taula presidencial que anaren augmentant amb els que es rebien a cada moment.

Amb els telegrames hi havia també exemplars dels documents de propaganda utilitzats per les regions per a expressar la significació de la festa i donar impuls a la propaganda del sistema de millores per mitjà de l'aportació voluntària dels obrers.

Entre aquests documents, les circulars de les federacions obreres, allocucions d'alcaldes i governadors, cartells de l'Institut i de diverses caixes, fullets de propaganda, tramesos a milers, principalment de les Caixes d'Extremadura, Aragó i Biscaia.

Dels telegrames eren comentats amb satisfacció els trenta rebuts fins a mitja tarda de diversos llocs de Catalunya, alguns dirigits per conducte de l'alcalde de Madrid, i en els quals s'exalça la sinceritat i lleialtat amb que ha sabut enfortir les orientacions i realitats regionals l'Institut de Previssió.

Mereix l'honor de la reproducció, el següent telegrama:

«Barcelona, 24. — En nom dels vellets pensionats per l'obra dels homenatges a la vellesa, precursora amorosa, social i voluntària del règim de retirs obrers, felicito Institut de Previsió per l'esforç realitzat per a la difusió d'aquest règim el triomf del qual ha d'ésser la coronació dels entusiasmes que desperta en el poble la nostra venerada obra dels homenatges a la vellesa. — Moragas.»

En els telegrames d'Extremadura s'interpreta l'alt sentit social i patriòtic amb que el dit Institut encarrila l'aspiració nacional d'afiançament del segur social i es ret homenatge d'admiració al dit Institut.

Aragó s'adhereix a la commemoració del segon aniversari del retir obrer com a funció de justicia social.

València posa de relleu la justicia d'aquesta legislació social.

Sevilla recorda que la societat patronal d'industrials metallúrgics inicià en un Congrés celebrat l'any 1916 la petició que el retir obrer fos obligatori i manifesta decidit propòsit de contribuir al més gran èxit de tan important obra de justicia i pacificació social.

Galicia anuncia amb entusiasme que ha obert un ampli concurs per a premiar als primers imponents dels sistemes de millores.

Santander felicita a l'Institut per la seva gran labor social.

Lleó s'associa amb entusiasme, com igualment Murcia, Albacete, Granada i Canàries.

A mitja tarda es tenien noticies telegràfiques a l'Institut Nacional de Previsió dels següents actes de propaganda celebrats en provincies.

A la Caixa de Pensions de Barcelona.

Als Ateneus de Santander, Granada, Lleó, Màlaga, Murcia, Oviedo, Soria, Avilés, Gijón, i Sevilla.

A València un acte de propaganda obrera.

A l'Ajuntament de Càceres una sessió solemne.

Actes anàlegs a Badajoç, Plasència, Trujillo, Hervas, Navalmoral de la Mata, Puebla de la Calzada i altres pobles.

A Galicia ha començat la propaganda que consistirà en conferències patronals i obreres a Corunya, Ferrol, Lugo i Vigo.

A Saragossa, actes de propaganda obrera a l'Acció Social Catòlica, en el Circol d'obrers catòlics, en el Centre Obrer i a la Unió de Sindicats d'obrers catòlics.

Pel mateix conducte telegràfic se sap que quasi tots els diaris d'Espanya han dedicat algun espai a cridar l'atenció dels lectors sobre aquesta festa de la previsió.

En quasi tots els domicilis de les associacions obreres de la nació s'han fixat cartells i repartit fulles i fullets per a la propaganda del sistema de millores, demostrant tot això una coincidència espiritual que si perdura, promet esperar de la classe obrera s'anticipi voluntàriament als elements que propaguen el segur obligatori».

ARRIBADA D'EN BENAVENTE

Santander. — Aquest matí, en el vapor «Navarre» ha arribat a aquest port l'illustre dramaturg Jacint Benavente, que romandrà en aquesta població 8 dies, estatjant-se en el Gran Hotel del Sardinero, on el complimentaran les autoritats i personalitats sobresortints de la població.

Han arribat també amb ell la companyia de Lola Membribes i el poeta venezolà Eloy Andrés Blanco guanyador del premi de 25.000 pessetes en el concurs de periodistes hispano-americans convocat per l'Associació de la Premsa de Santander.

DE SANTANDER

Santander. — Aquest matí han estat a la platja, banyant-se, el príncep d'Astúries i els infants.

LA REINA

Sant Sebastià. — A primera hora de la tarda ha sortit la Reina Victòria cap a Santander.

Bilbao. — A dos quarts de quatre de la tarda ha arribat a les Arenas, de pas cap a Santander, la Reina Victòria.

Estaven al transbordador, per a complimentar-la, el governador, el president de la Diputació, diverses representacions i el senador senyor Zabala.

Com que a Portugalete es celebrava la festa de Santiago, hi havia allí gran gentada, que ha ovacionat la sobirana.

LA VAGA DE VALENCIA

València. — El governador civil ha conferenciat amb patrons i obrers transportistes per arribar a una solució.

La principal diferència està en la clàusula núm. 11, per la qual els obrers sindicats es neguen a treballar amb els no sindicats.

CARRERES D'AUTOMOBILS

Sant Sebastià. — Amb extraordinària animació s'han celebrat les anunciades carreres d'automòbils, assistint-hi els Reis, autoritats i immensa gentada.

El resultat fou el següent:

Primer, Martin, sobre Renault, en 1 hora, 57 minuts, 34 segons.

Segons, Betvel, sobre automòbil Delage, en 1 hora, 59' 5".

El tercer es retirà per avaries.

En la tercera i quarta categoria es retiren tots els cotxes per avaries.

En la cinquena categoria, arribà primer Bulonet, muntant un Hispano. Féu el recorregut en 4 hores 52' 52", a una velocitat de 91 quilòmetre per hora.

La volta més ràpida que va donar fou a 113 quilòmetres per hora.

En segon lloc arribé Sarnier, en Hispano, fent el recorregut en 4 hores 59' 2".

El tercer, Bogtiver, també en Hispano, tardà 5 hores, 25' 25".

El corredor Samaniego, que arribé l'últim, perdé la carrera per haver d'anar a cercar gasolina a un lloc distant 3 quilòmetres.

Durant les carreres el Rei esmorzà en el circuit, acompanyat de l'alcalde i de les autoritats. Serviren els plats 4 senyoretes habillades amb típics vestits.

En les carreres resultaren alguns accidents.

En el Goidar toparen dos tramvies que retornaven de les carreres. Resultaren set ferits lleus.

En el circuit de carreres de tercera categoria anava davant el corredor Buff. En donar la volta número 12, topà contra el mur de la carretera, i resultà illès. Es retirà.

En la carrera de primera categoria, Basterra, que anava sobre un Ford, en arribar al quilòmetre 12 topà cantra un pal telegràfic, enderrobant-lo, i sortint el corredor illès de miracle.

El Rei, acompanyat de l'ambaixador a París, senyor Quiñones de Leon, i un ajudant, assistí al partit de pilota celebrat aquesta tarda.

LA VAGA DEL FERROL

Ferrol. — A dos quarts d'una de la nit arribà altre grup d'obrers portuguesos dels que vénen a substituir als vaguistes del ram de construcció.

Venen custodiats per la guàrdia civil.

La policia els guarda dia i nit.

Amb el document publicat pels obrers, s'inseria també una carta de la secretaria de la Patronal, que no se sap per quin procediment haurà arribat a mans dels obrers.

El manifest, amb la carta, aparegué en el diari socialista «El Obrero», i per això serà cridat a declarar el director del dit periòdic.

FESTES A BILBAO

Bilbao. — A l'església de Santiago s'han celebrat avui solemnes funcions religioses.

En els edificis onejà la bandera espanyola.

Els tradicionalistes han celebrat la festa del dia amb funcions religioses i banquets.

RECONEIXEMENTS

Melilla. — Una columna ha reconegut la plana i tornà a Rar Drius sense novetat.

En el sector de Beni Said s'efectuen freqüents passeigs militars, amb el fi de mantenir la tranquilitat en el territori.

Les columnes marxen en diverses direccions. Ahir se'n formaren tres. Totes tornaren sense novetat.

DE GOVERNACIO

Madrid, 26, 2 matinada.

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta matinada als periodistes que no tenia notícies per a comunicar-los.

LA VAGA DE XEREQ

Xerez. — Els vaguistes agricultors han rebutjat la proposició del governador de què suspenguessin la vaga.

Han començat a discutir les bases acordant que resolgui el conflicte un tribunal arbitral.

DE CADIZ

Càdiz. — Ha salpat amb direcció a Larraix, el vapor «Isalde Menorca».

Porta caps i oficials que van a incorporar-se a llurs cossos.

També porta material de guerra.

Ha estat detingut un individu anomenat Josep Luengo, que sembla estafitxat a Barcelona amb el nom de Josep Expósito i se'l creu autor de diversos robatoris importants de joies comesos a Granada i Sevilla.

DE TETUAN

Tetuan. — S'ha celebrat avui la Pasqua de l'anyel amb el cerimonial de costum.

A les set del matí les tropes han cobert la carrera.

El Jalifa anà a la Mejala.

A la plaça s'ha sacrificat un anyell.

La comitiva tornà amb la cerimònia de costum.

El divendres, l'Alt Comissari, amb l'alt personal, visitarà el Jalifa per a felicitar-lo.

Els cossos de cavalleria han celebrat avui la festa de Santiago, amb un ranxo extraordinari i festes a les casernes.

DESGRACIA A UNA MINA

Castro Urdiales. — A la mina Anita esdevingué una esllavissada a una galeria, sepultant el capatàs Ramon Gómez i l'obrer Manuel Alvarez.

Aquest resultà mort. Deixa dona i tres fills.

El capatàs resultà amb ferides lleus.

ACCIDENT D'AVIACIO

Sevilla. — Un aparell que sortí de l'aeròdrom militar de Tablada, pilotat pel capità Domínguez i el tinent Navarro, va sofrir avaries, aterrant als environs de la capital.

El capità resultà amb lesions lleus i el tinent, illès.

VAGA DE BARBERS

Cartagena. — Els dependents barbers no han acceptat les bases proposades pels patrons.

Es creu que demà aniran a la vaga.

UNA CREU

Sòria. — Aquest matí s'ha celebrat al saló d'actes de l'Institut, l'acte d'imposar les insignies de la Creu d'Alfons XII, costejades per subscripció popular, al doctor Herrero.

Ha presidit l'acte, el governador, acompanyat de les autoritats civils i militars.

S'han llegit importants adhesions.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Real, número 10.

—Del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda. els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

D'Arquitectura: **Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.**

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda.

—Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis; també es pot visitar els dies festius.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

De l'Associació de la Premsa Diària (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

Provincial Universitària. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

Biblioteca especialitzada en matèries textils. Escola d'Indústries Textils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

De Protocols: Notariat, 4.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

— Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els dilluns, al matí, roman tancada.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Marta, 18 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Oberta al públic tots els dies feiners, de sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.